

Naročnina mesečno 12 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate.

Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana. Telefon 4001—4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Abbonamenti: Mese 12 Lire; Estero, mese 20 Lire, Edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni. Filiale: Novo mesto.

SCOVENECC

Boji za Petrograd na višku:

Vkljub slabemu vremenu se vsi napadi na vzhodu uspešno razvijajo

Nemci potopili 24 angleških ladij s 145.000 tonami

Bern, 12. sept. AS. Iz Moskve prihajajo poročila, ki pravijo, da tamkaj priznavajo, da je položaj Petrograda zelo resen. V mestu so nemška letala v zadnjih dneh napravila ogromno škodo. Helsink, 12. septembra. AS. Moskovska »Pravda« objavila članek o obrambi Petrograda in pravi, da so na vseh cestah v Petrogradu zgrajene barikade in slehera hiša je spreminjena v utrdbo. Članek »Pravde« zaključuje svoj članek z naslednjimi besedami:

»Mi smo v nevarnosti, toda nič in nikdo ne bo mogel zmagati našega kolektivnega poguma.«

Sovjeti so v zadnjih dneh zapustili še nekaj baltskih otokov, ki so jih še imeli zasedene. Po zadnjih poročilih, ki so prispela semkaj, so nemške čete že vdrle na ceste v predmestju Petrograda, kjer se razvijajo najhujši boji že po ulicah. Istočasno pa nemško težko topništvo in nemško letalstvo stalno razbija vse pasivne in aktivne obrambne postojanke v Petrogradu. Finski listi pišejo, da bi naj bil imel Vorosilov v obroču okoli Petrograda zbranih štiri do pet milijonov mož, predvsem civilistov. Ti civilisti bi se naj vojskovali ramo ob ramo z rednimi boljševiški četami in z redno vojsko, ki jo v obkoljenem Petrogradu računajo na 30 divizij.

Berlin, 12. septembra. AS. Podporočnik sovjetske vojske, ki je bil pred kratkim ujet, je izjavil, da je sovjetsko vrhovno poveljstvo vrglo v prvo črto vse svoje razpoložljive oddelke. Tudi v Sibiriji ni več rezerv. Če bi Japonska napadla, tedaj bi bil sovjetski odpor na vzhodu nemogoč. Sovjetski častnik je tudi izjavil, da se je sovjetska vojska že od pomladi pripravljala na vojno proti Nemčiji. V avgustu ali pa najkasneje v začetku septembra, to je takoj po žetvi, bi sovjetski oddelki napadli Nemčijo.

Berlin, 12. septembra. AS. Objava, ki izvira iz vojaških krogov na smešen način zavrača trditve angleške propagande, ki pravijo, da je nemško vojno poveljstvo določilo ta ali oni rok za padec Petrograda. Kijeva ali pa kakšnega drugega važnejšega križišča na vzhodnem bojišču. Nemški vojaški krogi izjavljajo, da bodo vedno samo Nemci tisti, ki bodo določali datume in roke in prav nikdo drugi na svetu.

Bukarešta, 12. septembra. AS. Poročilo romunskega letalskega poveljstva pravi, da so sovražni letalci napadli skupino romunskih bombnikov, ki so leteli v spremstvu lovskih letal.

Romunska skupina pa je takoj prišla v protinapad in je sestrelila 14 sovjetskih lovskih letal vrste »Rata«, cela skupina sovjetskih lovskih letal pa je štela 15 letal. Spopad je bil izredno silovit, toda romunska zmaga je bila popolna, ker se je 14 sovjetskih letal zrušilo v plamenih in samo enemu sovjetskemu lovskemu letalu se je posrečilo pobegniti.

Berlin, 12. sept. AS. DNB objavlja, da so v noči na 12. sept. angleška letala preletela obrežne pokrajine v severni Nemčiji in vrgla nekaj zažigalnih in rušilnih bomb. Protiletalsko topništvo je sestrelilo en sovražni bombnik.

Attacchi riusciti della R. Aeronautica su Malta, Caifa e Cipro

Bollettino No. 465:

Il Gran Quartiere delle Forze Armate comunica:

Le basi aeree e navali di Malta sono state efficacemente bombardate la notte scorsa da unità della Regia Aeronautica. Altri nostri velivoli hanno colpito raffinerie a Caifa provocando notevoli incendi e l'aeroporto di Larnaca nella isola di Cipro.

Il nemico ha compiuto nuova incursione aerea su Palermo. Quattro morti e dodici feriti tra la popolazione; alcuni edifici danneggiati.

Africa settentrionale: sui fronti terrestri, attività di artiglierie e di elementi avanzati. Apparecchi italiani e germanici hanno attaccato depositi e sistemazioni difensive a Tobruk e Marsa Matruh, hanno centrato campi di aviazione avanzati od impianti ferroviari di Fuka. Sono state causate distruzioni considerevoli.

Aeroplani britannici hanno lanciato alcune bombe su Bengasi; nessuna vittima.

Vojno poročilo štev. 465:

Uspešni letalski napadi na Malto, Haifo in Ciper

Glavni stan italijanskih oboroženih sil objavlja:

Pomorska in letalska oporočja na Malti so bila v pretekli noči uspešno bombardirana. Napad je izvedlo kraljevo letalstvo.

Druga letala so bombardirala in zadela čistilnice olja v Haifi, kjer so nastali veliki požari, bombardirala pa so tudi Larnaco na otoku Cipru.

Sovražnik je izvedel nov letalski polet na Palermo. Štirje mrtvi in 12 ranjenih med prebivalstvom. Nekaj poslopij je bilo poškodovanih.

Severna Afrika: Na kopnem delovanje topništva in prednjih oddelkov. Italijanski

V žilavem boju so podmornice dosedaj potopile 22 parnikov s skupno 135.000 tonami, dve nadaljnji ladjii s skupno 11.000 tonami sta bili torpedirani. Treba je računati tudi z njihovo izgubo. Sovražni konvoj podmornice še naprej napadajo.

V boju proti angleškemu oskrbovalnemu brodomu je letalstvo ponoči potopilo jugovzhodno od Great Yarmoutha v močno zastraženem konvoju tri tovorne ladje s skupno 21.000 tonami.

Na istem pomorskem področju so bombe poškodovale lahko angleško križarko, severovzhodno od Almwicka pa trgovsko ladjo. Ostala bojna letala so v nizkih poletih z bombami v polno zadela visoko peč pri Midlesbourghu, prav tako pa so bombe zadele tudi pristaniške naprave na vzhodni obali otoka.

Strazarski žolni so v Rokavskem prelivu v obrambi konvoja odbili napade skupine angleških hitrih čolnov. Potopili so tri napadajoče hitre čolne. Obalno topništvo vojne mornarice je poseglo v boj in je odpodilo ostale čolne. Vsa vozila tega konvoja so že poškodovana dosegla svoj cilj.

Angleška letala so ponoči z majhnim učinkom napadla severno nemško obalo. Civilno prebivalstvo ima nekaj žrtv, nekaj oseb je bilo ubitih in ranjenih. Protiletalsko topništvo je sestrelilo dva sovražna bombnika.

In Africa orientale, i tentativi di attacco nemici in corrispondenza settore Culquabert sono stati prontamente sventati.

Nell'Atlantico, un nostro sommergibile al comando del capitano di corvetta Carlo Fecia di Cossato ha affondato una grossa petroliera ed ha colpito con siluro un piroscafo di 5450 tonnellate che può considerarsi sicuramente perduto.

Obsežne obrambne priprave na Japonskem

General Jamada vodi celotno japonsko obrambo

Tokio, 12. septembra. AS. Uradno je bilo objavljeno, da je bil ustanovljen poseben generalni štab za splošno narodno obrambo. Na čelu te cesarske ustanove bo general Jamada, ki bo tudi odgovoren za obrambo Koreje in Formose. Novi ustanovi poveljuje general, ki si je v japonskem vojaškem življenju priboril velik sloves.

General Jamada je tedaj prevzel vso odgovornost do vladarja za obrambo Japonske, Koreje in Formose, prav tako pa tudi ozemlja na Sahalinu. To imenovanje pomeni, da bo general Jamada vrhovni poveljnik japonskih oboroženih sil v slučaju izbruhne splošne vojne, prav tako pa bo tudi nadziral delovanje glavnega generalnega štaba. To imenovanje je bilo objavljeno po avdienci vojne ministra, generala Toga pri cesarju. Po avdienci je bila namreč pri vojnem ministru konferenca voditeljev vojske in mornarice, nakar so se vsi podali ponovno v cesarsko palačo.

Glasiło zunanega ministrstva »Shugaic«, ki često izraža mnenje samega zunanjega ministra, piše v posebnem članku, da bi se vsa vprašanja med Japonsko in Ameriko morala obširno posebej proučevati. Še vedno je prilika, da se Japonska in Amerika izogneta oboroženemu spopadu. List poudarja, da je cilj trojne zveze ta, da bi se obranil mir in da se ne bi razširila sedanja vojna. Toda Amerika izvaja premočan pritisk na Japonsko, ta pritisk pa se je zlasti povečal, ko se je Japonska zvezala z evropskimi državami. Japonska pa ne želi ničesar drugega, kakor da se uvede doba trajnega miru in prospeha v Aziji.

Tokio, 12. septembra. AS. List »Nič-Nič« komentira zadnji Churchillov govor in pravi, da bo japonska politika vedno stremela za tem, da se Angležem in Amerikancem odvzamejo posesti, katerih so se s silo polastili. Anglija je najprej zasedla Indijo, nato pa si je prisvojila Malajsko otočje, Birmo, izropala Hong-Kong in razširila svoj vpliv na vso Kitajsko. Amerika pa je zasedla Filipine in Guam, obe velesili pa s teh svojih oporišč motita mir na Tihem oceanu. Anglija in Amerika morata zapustiti ta posestva, ker ne leže v območju njunega življenjskega prostora. Angleži in Amerikanci naj vedo, da Japonska ne bo oklevala prodirati proti jugu, vendar pa se bo pri tem omejila na področja, ki so nujno potrebna za njen prosep in za prospek azijskih narodov.

Japonski cesar prevzel poveljstvo nad vso oboroženo silo

Newyork, 12. sept. AS. Japonski cesar je prevzel osebno poveljstvo nad celokupno japonsko oboroženo silo. Ta novica, ki je prišla iz Tokia, je napravila v vsej Ameriki izredno velik vtis.

Churchill priznava težave, s katerimi se bori Sovjetska Rusija

Rim, 12. sept. a. List »L'Aroic« piše: Med številnimi Churchillovimi govori, ki jih je v zadnjem času imel, je posebno zanimiv zadnji, iz katerega se dajo razbrati te zanimive ugotovitve: 1. Precejšen del tovarn streliva, železa in jekla Sovjetske Rusije je padel v sovražnikove roke. Sedanja sovjetska vojna industrija ne more več pokriti vseh potreb za oskrbovanje sovjetskih čet, ki so v boju. 2. Anglija se mora pripraviti na resne žrtve, da bi pokrila ruske potrebe. Enako je z drugimi državami. Če bodo Združene države hotele izpolniti nalogo, ki so si jo same nadele, bodo morale preobraziti svojo industrijo in skriti znova domačo porabo. »Kar se nas tiče, je treba pričakovati precejšnjo omejitev dobav za preskrbo vojske, ki prihaja iz Amerike, med drugimi tudi letal.« 3. Kolikor se tiče prevoznih poti za bodoče oskrbovanje Sovjetske Rusije, bo o tem govorila na moskovski konferenci, ki je bila že nekajkrat odložena. Pot skozi Severno Ledeno morje v Arhangelsk bo onemogočil led, pot po skrajnem

Vzhodu skozi Vladivostok pa je samo po železnih dolga 11.000 km, razen tega pa je treba pri tem računati na japonski odpor. Preostane torej edina pot skozi Perzijski zaliv in kopenska pot, dolga 900 km, od Perzijskega zaliva pa do Kaspiškega morja. 4. Bitka za Atlantik še ni dobljena. »Treba bo še mirnega potrpljenja, ker se niso odstranjene težke nevarnosti, ki nam tam groze.« 5. Znamih osem točk ne omenja Indije niti ne Burme, niti ne katerega koli drugega dela britanskega imperija, ki ostanejo pod izkoriščevalnim gospodstvom metropole. Ohijske o »svobode« so namenjene samo znanjem svetu, ne pa narodu, ki morajo še naprej ostati zvesti britanski kroni. Razne druge izjave, ki jih je podal Churchill, podirajo sarge sebe. Posebej je treba omeniti postojanke v Gondarju, Culquabertu in v Uolcheftu, ki so še zmerom v italijanskih rokah, pa čeprav bi se iz angleških zatrdil dalo sklepati, da so že davno padle.

Besede grofa Ciana o boju proti boljševizmu

Rim, 12. sept. a. Besedilo protiboljševiške poslanice, ki jo je grof Ciano prebral na radiu in so jo prenašale vse radijske postaje Osi:

Z jutranjo zoro 22. junija je Evropa začela vojno za svojo osvoboditev. Tisoči nemških, italijanskih, finskih, madžarskih, romunskih in slovaških mladeničev žrtvujejo svoje življenje na prostranih ruskih poljih, da bi osvobodili Evropo boljševiške nevarnosti, ki je največja in grozeča nevarnost za evropsko civilizacijo sedanjih časov. Od severnega tečaja pa do Črnega morja poteka v dolžini 3000 km bojna črta, kjer topovi bruhaajo ogenj in se pretaka kri. Vse to smo mi postavili, da bi se obranili te nevarnosti. Tukaj ne gre za oblast, temveč se na tem odseku bojišča odločuje usoda pridobitev tritisoč let zahodne civilizacije. Tritisoč let dela, ki so ga izvrševali evropski

narodi rod za rodom in se žrtvovali v svojo in vsega sveta korist za višje vrednote vere, družin in držav, ki so vse naše duhovno premoženje, ki pa jih je boljševizem poskušal in jih še poskuša izbrisati iz zgodovine in iz ljudskih src. To je že starodavna bitka, ki se je že tolikokrat bojevala v Evropi in je bila vselej zmagovita, ko je šlo za uničenje barbarske nevarnosti. To je vojna naših domačih ognjišč, naših oltarjev, naših zakonov. Zavaljo tega smo mi posegli v to vojno in se žrtvujemo v teh bojih, da bi prinesli vsem narodom sveta in prav tako ruskemu narodu samemu dobroto naše zmage.

Belgrad, 12. sept. AS. Dnevnik »Novo vreme« na zelo vidnem mestu objavlja izjavo grofa Ciana, in sleer pod naslovom: »Odloda se usoda 3000-letne zahodne kulture«.

Madžarski regent admiral Horthy pri Hitlerju

Berlin, 12. sept. AS. Nemški listi objavljajo na zelo vidnem mestu s številnimi slikami novico, da je madžarski regent admiral Horthy obiskal Hitlerja v glavnem stanu. Obenem z novico objavljajo listi obširne članke o prijateljstvu in vojnem tovarištvu, ki veže nemško madžarsko področje, ki se skupno vojskuje proti komunizmu v Ukrajini.

»Politična in diplomatska korespondenca« piše, da je v Nemčiji in na Madžarskem javno mnenje prepričano, da je ta sestanek zelo pomemben, ker za stoletja pogloblja vzajemnost med obema narodoma. Danes lahko Madžarska ponosno zre na svoje uspehe, kajti raztrgane so bile verige bivših mirovnih pogojev, ki so tlačile madžarski narod. Stari voditelji Madžarske so se izkazali zvesti nemškemu prijateljstvu, prav tako pa tudi prijateljstvu Italije, ki je vedno podpirala Madžarsko v njenem boju proti krivičnim pogodbam. Madžarska je bila med prvimi evropskimi državami, ki je pristopila k trojni zvezi. Danes pa madžarski narod z vsemi svojimi silami sodeluje pri obnovi Evrope. Madžarska se s svojimi zavezniki vojskuje proti komunizmu in proti njegovim zaveznikom.

Neznana letala nad Svico

Bern, 12. septembra. AS. Poveljstvo švicarske vojske objavlja:

V noči od 10. na 11. september so v času od 22.15 do polnoči neznana letala letela nad južno Svico. Najprej so letela v smeri sever—zahod in jugovzhod, ko so se obračala, pa v nasprotni smeri. Nekaj časa so ta letala krožila tudi nad Zenevo.

Kako Angleži rovarijo v Švici

Bern, 12. sept. AS. Odkrit je bil nov dokaz, kako skuša angleška vlada kršiti nevtralnost švicarske države. Angleška vlada računa pri tem na sodelovanje švicarskih državljani. Blizu kraja Nax so našli oddajno radijsko postajo, ki jo je v noči od srede na četrtek vrgel na zemljo angleški letalec. Pri radijskem aparatu je bilo najdeno navodilo, ki pravi, da naj se najditelj takoj spravi v zvezo s centralo v Londonu, odkoder bo prejel veliko vsoto denarja kot plačilo za svoje delo. Kmetje, ki so radijsko postajo našli, so jo takoj oddali oblastem.

Laval je zapustil bolnišnico

Bern, 12. septembra. AS. Iz Marseillea poročajo, da je Laval zapustil bolnišnico včeraj zjutraj.

Kako se je razvijala bitka za Tallin

Helsinki, 12. septembra. AS. Morje ob estonski obali dan na dan meče na suho tisoče in tisoče trupel. Morje naplavlja trupla zlasti pri Tallinu. To dejstvo jasno izpričuje, kako velike morajo biti sovjetske izgube in koliko ruskih vojakov je utonilo, ko so hoteli zbežati po morju iz Estonske. Potniki, ki prihajajo iz Tallina, izjavljajo, da se je komaj 30% ladij, ki naj bi odpeljale iz Tallina sovjetske čete, zamoglo rešiti pred napadi nemških strmoglavskih letal in nemškega topništva. Med mrtvimi je tudi mnogo estonskih državljanov in mnogo estonskih žena, ki so jih boljševiki prisilili, da so se morali vkrcati na ruske ladje, da bi jih prepeljali v Rusijo. Število teh estonskih žrtve se giblje med 20 do 30.000.

Finski listi popisujejo bitke na Estonskem, zlasti pa padec Tallina. Listi poudarjajo, da so Nemci dobili to bitko zaradi svojega spretnega manevriranja, dasi so morali napadati postojanke, ki so bile izredno primerne za obrambo. Preden so nemške čete prodrle do Tallina, so uničile pet sovjetskih divizij. Te divizije so nemške čete najprej razdelile na dveje, nato pa najprej uničile en del, pozneje pa še drugi. Pri Dorpatu je nemška vojska uničila 84. 193. in 16. divizijo. Kmalu nato sta bili pri Narvi uničeni 268. in 118. divizija. Šele nato se je začelo obkroževanje Tallina in sicer z jugovzhoda in z juga. Toda glavni napad na Tallin je izvedla tista nemška edinica, ki je prodirala z

vzhoda in se je najprej ustavila 42 km od mesta. Na tej razdalji so se namiče začele obsežne obrambne naprave pri Tallinu, ki so se začele ob morski obali in segale globoko na kopno ozemlje. Ob obali pa so bile razvrščene sovjetske edinice vojne mornarice, ki so streljale na nemško posadko. Sovjetska križarka »Kirov« je bila zasidrana v Tallinu. Bitka za Tallin je trajala dva dni in dne 28. avgusta so nemške čete vkorakale v Tallin.

Tedaj se je začel velik beg sovjetskih odredkov na ladje in proti morju. Na bojišču okoli Tallina je ležalo 18.000 trupel sovjetskih vojakov, 13.000 sovjetskih vojakov je bilo ujetih. Tallin sam pa ni bil preveč razdeján, poškodovane so samo pristaniške naprave in pa skladišča v pristanišču. V središču mesta so granate sovjetske križarke »Kirov« razdejale nekaj stanovanjskih hiš.

Redno življenje v Tallinu se je kmalu začelo obnovljati. Prebivalstvo odstranjuje sledove bojev in si skuša opomoči po terorju sovjetskih oblasti, ki je bil izredno silovit, zlasti v zadnjih treh mesecih. Trgovina v Tallinu se obnovlja in kmetje zopet dovažajo na trg zelenjavo in sadje. Denarni promet pa se opravlja z najrazličnejšimi vrstami denarja. Krožijo nemške marke, finske marke, estonske krone in sovjetski rubelj. Razmerje med temi različnimi valutami bo kmalu urejeno.

Vorošilov meče v boj zadnje rezerve

»Corriere della Sera« ima od svojega poročevalca na bojišču sledeče poročilo:

V Londonu so vedno bolj zaskrbljeni zaradi položaja pri Petrogradu, ki ga nemške čete vedno hujše pritiskajo. Po zadnjih vesteh je nemška oblegovalna vojska, ki ji poveljuje maršal Leeb, zadnje dni dobila zelo močno ojačenja. Angleži se boje padca bivše carske prestolnice ne samo zaradi usodnih strateških in moralnih posledic, temveč tudi zaradi tega, ker bo velika nemška armada, ki Petrograd sedaj obseda, potem postala prosta in jo bo z uspehom mogoče porabiti na drugih važnih točkah.

Moskovsko uradno poročilo je pozno priznalo zasedbo Schlüsselburga. V njem beremo med drugim sledeče: »Zadnjih 14 ur se na vsem bojišču bojujemo v izredno hujših in krvavih bojih. Na petrogradskem sektorju se jasno vidi, da hočejo Nemci doseči odločitev za vsako ceno. Vzhodno od mesta so bili zelo krvavi boji blizu Schlüsselburga, ki so ga zasedle nemške motorizirane čete. Sovjetsko letalstvo je takoj odgovorilo in mesto bombardiralo z zažigalnimi bombami.« Maršal Vorošilov je poslal na obrambne postojanke zadnje rezerve pehote in topništva. Posebno silovito je delovanje nemškega letalstva, tako silovito, kakor še ni bilo na nobenem bojišču. Neprestano na stotine letal napada sovjetske postojanke iz zraka. Iz moskovskega vira poročajo, da je Vorošilov bil prisiljen prositi rusko admiraličeto za letalsko pomoč, ker so suhozemske eskadrile že zelo opešane. »Sovjetsko vrhovno poveljstvo trdi, da je Petrograd še vedno v zvezi z Moskvo. Toda ta zveza obstoji le po radiu.

Kar tiče protinapadov maršala Timošenka na srednjem odseku, more Moskva poročati v svoj prilog le, »da Brijansk trenutno ni več v nevarnosti.« Brijansk je seveda važen ne samo kot prometno središče, ampak tudi, ker so tam tovarne za tanke in traktorje. Druge informa-

cije, ki prihajajo iz Moskve, javljajo, da so v zadnjih 24 urah v pokrajini Kijeva Nemci zopet prešli v močne napade.

Nadaljeje uradno poročilo iz Moskve pravi sledeče: »Petrogradska posadka poroča o dramatičnih okoliščinah, v katerih se bori. Celo sredo je bila pod ognjem sto in stoletin nemških bombnikov vseh tipov, ki so metali bombe na obrambni pas in pa na skladišča za živila. Nemci so pod silnim pritiskom svojega letalstva mogli znova napredovati.

Pozno ponoči se je zvedelo, da so znova vzplamtel izredno hudi boji na vsem srednjem sektorju. medtem ko se tudi pred Odeso odigrava izredno krvave bitke. Prav tako divjajo veliki boji tudi na Dnjepru.

Gospodarstvo

Pregled sporeda letošnjega Ljubljanskega velesejma

Po priključitvi Ljubljanske pokrajine v italijansko kraljevino je oblast z vsjo poznano širokopoteznostjo prešla k delu, da se nova pokrajina tudi gospodarsko vključi v skupnost mogočnega italijanskega imperija in da se gospodarske nove pokrajine čimprej razmahne po vidikih, ki odgovarjajo pomenu mlade pokrajine in njenemu zemljepisnemu položaju.

Na žalost so bile gospodarske vezi med novo in starimi pokrajinami kraljevine malo razvite. Trgovci in konzumenti naše pokrajine vse premalo poznajo množično izdelke italijanske industrije, po drugi strani pa starim pokrajinam ni zadostno znana proizvajalna moč in sposobnost nove pokrajine, bodisi v industrijsko-obrtnem, bodisi v industrijskem proizvodstvu. Ljubljanski velesejem naj torej poda potrošnikom Ljubljanske pokrajine čim popolnejšo sliko italijanske proizvodnje, obiskovalcem iz starih pokrajin pa naj predloži krajjevo produkcijo in nje poljedelske, tehnične, industrijske, obrtniške in umetnostne vire ter vse gospodarske značilnosti nove pokrajine.

V tem je posebna važnost letošnjega Ljubljanskega velesejma, ki mu je naloga, da krajjevo gospodarsko delavnost učinkovito usmeri v gospodarstvo kraljevine. Upoštevajoč vse to bo velesejem razdeljen v dva dela gospodarstva: industrija in obrt ter kmetijstvo. Obe skupini pa bosta ločeni tako, da razstavlja Ljubljanska pokrajina zase, ostale pokrajine pa skupno.

V industrijskem delu bodo stare italijanske pokrajine razstavile: kovinsko industrijo, najrazličnejše stroje, kmetijske stroje in orodje, kolesa, motorna kolesa, automobile, pisalne in računske stroje, fino mehaniko, elektrotehniko, razne instrumente, radijske aparate, peči, štedilnike, športne potrebščine, igrače, tekstilno industrijo, konfekcijo, modo, kožuhovino, usnje in konfekcijo usnja, čevlje, papir, knjige, pisarniške potrebščine, najraznovrstnejše izdelke bogate kemične industrije, farmacevtske pripravke, fotografske potrebščine, razna živila, konzerve, alkoholno industrijo, razni gradbeni material, glasbene instrumente in še mnogo drugega.

Posebej je treba poudariti turistično razstavo, ki bo zelo reprezentativna in nameščena v novozgrajeni kupoli, dalje razstavo monopolnega blaga (tobak, sol), razstavo avtomobilskega kluba R. A. C. I., razstavo vseh italijanskih paroplovnih družb in razstavo največjih italijanskih zavarovalnic.

Prav posebno pozornost bo vzbujala velika razstava italijanske umetnostne obrti. Sodeluje 60 razstavljalcev iz sledečih 16 pokrajin: Ancona, l'Aquila, Bari, Bologna, Cagliari, Catania, Firenze, Genova, Lecce, Napoli, Palermo, Roma, Torino, Trieste, Venezia in Bolzano. Razstavljen bo keramika, harmonike, zlatina, čipke, potrebščine za kadilce, kovinski izdelki, ročno vezene preproge, lesni izdelki, ročno tiskane tkanine, izdelki iz terakote in alabastra, izbrani

Posta.

Glavna pošta — la posta centrale. Kod se gre na pošto — da che parte si va alla posta? Poštni urad — l'ufficio postale.

Pisemski nabiralnik — la cassetta per le lettere, la buca. Kdaj bodo pobrali pošto — quando si farà la levata? Na pošto dati — impostare, imbucare.

Uradne ure — l'orario d'ufficio. Okence — lo sportello.

Priporočeno pismo — la lettera raccomandata. Ekspressna pošiljka — un espresso. Zračna pošta — la posta aerea.

Poslati, odpremiti — spedire. Dvigniti, prevzeti — ritirare. Pošto ležec — fermo in posta. Pošto ležeče pošiljke — le ferme in posta.

Znamka — il francobollo. Zbirati znamke, biti zbiralec znamk — fare raccolta, essere raccoglitore, fare collezione. Essere collezionista di francobolli. Najnovejša serija znamk — la serie di francobolli di recente (oz. recentissima) emissione.

Poštnina — la tassa d'affrancatura. Priporočena — la soprattassa di raccomandazione.

Naslovljenec — il destinatario. Naslov — l'indirizzo. Pošiljatelj — il mittente.

Pismonoša — il portalelettere, il postino. Raznašanje pošte — la distribuzione (della posta). Kdaj (kolikokrat dnevno) se raznaša pošta — quando (quante volte per giorno) sono distribuite le lettere? Kdaj pride pismonoša — quando passa il postino?

Tiskovina — la stampa. Vzorec (brez vrednosti) — il campione (senza valore). Poslovni papirji — carte commerciali.

Zavoj — il pacco (postale). Zavoj ni zapečaten — il pacco non è suggellato. Potrebščine za zavijanje, zavijanje samo — l'imballaggio. Vsebina — il contenuto. Deklarirana vrednost — il valore dichiarato. Povzetje — l'assaggio.

Poštni čekovni račun — un conto (corrente) postale. Nakaznica — una cartolina vaglia. Denarno pismo — una lettera assicurata.

Brzojavni ured — l'ufficio telegrafico. Golica za brzojavko — un modulo per telegramma. Oddati brzojavko — consegnare un telegramma. Plačan odgovor — la risposta pagata. Nujna brzo-

javka — il telegramma urgente. Odgovorite brzojavno — rispondete telegraficamente.

(Avtomatski) telefon — il telefono (automatico). Javna telefonska govorilnica — il posto telefonico pubblico. Vprašati po telefonu (telefonski) — domandare per telefono. Telefonski pogovor — la telefonata; telefonirati — telefonare, ali: fare una telefonata. Proga je zasedena — la linea è occupata. Slušalka — il ricevitore. Haló — pronto! S kom govorim — con chi parlo? Rad bi zvezo z X. — vorrei una comunicazione con X. Počakajte v kabini — aspettate in cabina.

Berilo.

Commercio...

Il babbo: Chi telefona?
La figlia: Il direttore Struccoli.
Il babbo: Che cosa desidera?
La figlia: Di entrare in relazione con la nostra ditta.
Il babbo: E quale merce preferisce? Seter'e, cottonerie o... te?

Pripombe.

1 nedolotnik: preferire. — 2 os. zaimek!

Ključ k stavkom v 84. nadaljevanju.

Začel sem prevajati v italijanščino neko poslovno pismo. Nijam denarja, da bi plačal račun (ital.: za plačati...). Sodišče je ob sodilo na plačilo (ital.: k plačati) 500 lir glabe. Zaman sem ga izpodbujal k pogumu (ital.: k imeti pogum). Ne morem se odločiti, da bi odpotoval (ital.: k odpotovati) brez svojega brata. Mnogo sem se trudil, da sem se (najučil (ital.: k učiti) francoščine. Nikoli ne boš uspel, da bi dobro govoril (ital.: k dobro govoriti) ta jezik. Vdati se morate v plačilo (= odločiti se morate k plačilu, (ital.: k plačati) Tečem, da obvestim teto (ital.: za obvestiti...). Podvizal sem se, da sem pisal (ital.: k pisati) ravnotejnu vse, kar se je bilo primerilo (ital.: pretekli deleznek od »accadere« — primeriti se). Kdor je kaj obljubil (= napravil kakšno obljubo), je dolžan, da jo drži (ital.: k držati jo). Moj oče mu je dajal pisati (ital.: za pisati). Njega se je treba bati (ital.: on je za bati se). Tega ni treba karati (ital.: to ni za karati). Bil je prvi, ki se je vrget na sovražnika (ital.: k vreti se na...).

dukcije, ki bodo občinstvu na pokašnje in na prodaj. Za ljubitelje sira bo to nekaj svojevrstnega, saj je italijanska produkcija sira svetovno znana.

Kmetijska razstava Ljubljanske pokrajine bo prikazala italijanski javnosti stanje svojega kmetijstva in nega važnost v okviru preskrbe v vojni se nahajajoče kraljevine. Imela bo devet oddelkov: poljedelski, vrtnarski, sadjarski, vinarski s pokašnje vina, mlekarški, čebelarški s prodajo medu, zdravilna in aromatična zelišča s pokašnje zdravilnih čajev in likerjev, gobarstvo, male domače živali. Prehranjevalni zavod visokega komisariata bo prikazal avtarične možnosti kmetijskih proizvodov Ljubljanske pokrajine.

Tako bo letošnji, bogato založeni Ljubljanski velesejem s svojimi novimi, moderni razstavnimi tehnikami ustrezajočimi dvoranami in z lepore urejenimi seimiščem nudil popolnoma novo zunanje in notranje lice.

Vpis novih 5% devetletnih bonov. Značilnost novih devetletnih bonov je tudi v tem, da obstajajo premije, ki so zvezane z dobitki in so torej mešan papir kot je bila svoj čas n. pr. vojna škoda. Boni so razdeljeni v serije, od katerih je vsaka 1 milijardo lir. Vsaka serija pa ima vsakega pol leta izžrebanih 58 premij v skupnem znesku 24 milij. lir, največja premija je 1 milijon lir, druga je po pol milijona lir, nadalje sta dve premiji po 100.000 lir, 4 po 50.000 lir in 50 premij po 5.000 lir. Skupno torej znašajo premije ali dobitki letno 4.8 milijona lir na vsako milijardo. — Če upoštevamo emisijski tečaj z 97,5 %, znaša dejansko obrestovanje 5,40 % ob imenski obrestni meri 5 %.

Meso v škatlah blokirano. Ministrstvo za kmetijstvo in gozdova je odredilo blokiranje vseh zalog mesa v škatlah.

Podružnica Zanatske banke v Ljubljani. V trgovinskem registru je bil vpisan sekvester te banke. Sekvester je Carlo Scala, po njegovem namenu pa lahko podpisujejo banko kolektivno upravnik in štirje člani upravnega odbora (po dva kolektivno).

Izvoz iz Italije na Hrvaško. Glavno ravnanje carin italijanskega finančnega ministrstva je izdalo dne 2. septembra odlok št. 537.568, po katerem je možno izvažati na Hrvaško naravnost blago, ki se lahko izvažajo normalno brez izvoznih dovoljenj po tabeli z dne 5. februarja 1941 s kasnejšimi dopolnitvami.

Banka za mednarodne obračune v Baslu je zaključila poslovno leto 1940/1941 (31. marca) z dobičkom 5.29 milij. šv. frankov, dočim je znašal dobiček za prejšnje poslovno leto 7.06 milij. frankov. Z uporabo rezerv je omogočeno zopet izplačilo 6% dividende na glavnico 125 milij. frankov.

Tobačno seme za olje. V Švici so začeli delati poskuse s tobačnim semenjem, katerega namerjajo porabiti za proizvodnjo olja, to olje bi bilo ne samo za industrijsko porabo, temveč tudi za splošno potrošnjo.

Monito ai commercianti ed ai consumatori

1. Il commerciante non deve vendere e il consumatore non deve acquistare più del necessario ed abituale fabbisogno.

2. Il commerciante deve rifiutarsi di vendere più merce a chi ha più danaro, perché questo risulterebbe a danno dei meno abbienti, che non possono fare scorte.

3. Chi costituisce scorte è un traditore.

4. Le vendite devono essere contenute nei quantitativi necessari alle normali esigenze e le botteghe devono fornire normalmente la clientela abituale e conosciuta.

5. Il Regime conta oggi più che mai sulla fedele e intelligente collaborazione dei commercianti e sulla disciplina dei consumatori, affinché gli approvvigionamenti e rifornimenti e la distribuzione non subiscano alterazioni e intralci.

6. I commercianti siano cortesi e pazienti verso e la loro clientela e la clientela sia cortese e paziente verso i commercianti.

Angleška in sovjetska nasilja v Iranu

Teheran, 12. septembra. AS. Po dolgih pogajanjih in precej mučnih razgovorih so morali Sovjetom dovoliti nadzorstvo nad vsemi transkimi prometnimi sredstvi in nad transkimi železnicami. Angleško poveljstvo se je zelo upiralo sovjetskim zahtevam ter je zatrjevalo, da »sovjetska uprava ni na zadostni višini, da bo lahko vodila in urejala promet v Perziji.

Kar je italijansko poslanstvo v Teheranu zaprlo s oje prostore, je japonski poslanec prevzel zaščito italijanskih koristi v Iranu.

Komaj so Angleži s svojimi zavezniki vdrl v Perzijo, so se takoj odločili za lov na velikega muftija v Jeruzalemu, ki je bil iz Iraka pribežal

v Teheran. Nova iranska vlada je morala pristati na to, da bo izročila odličnega arabskega verskega poglavarja angleškim oblastem, toda veliki mufti se je odločil za beg, ki se mu bo najbrž posrečil zaradi naklonjenosti med perzijskim prebivalstvom. Prav tako so Angleži postavili iranski vladi razne zahteve po osebah, ki so iz Iraka pribežale v Iran. Angleži zahtevajo izročitev bivšega podnabavilnika iraškega generalnega štaba in bivšega poveljnika iraškega letalstva, ki sta oba po končanem iraškem odporu pribežala v Perzijo. Poročajo, da bodo oba postavili pred vojaško sodišče v Bagdadu. Govore, da bosta oba visoka iraška častnika obsojena na smrt.

Kritika Rooseveltove politike

Berlin, 12. sept. AS. Nemški tisk zelo ostro polemizira z Rooseveltovo politiko in opozarja svetovno javno mnenje na skrajno izzivanje ameriške vlade, ki je dovolila ameriškim državljanom, da se lahko poslužujejo ladij vojskujočih se držav. »Völkischer Beobachter« piše, da je na ta način Roosevelt hotel vedoma izrabiti vtis, ki bi ga napravil dogodek, če bi bila potopljena ladja, ki bi vozila ameriške državljane, ta dogodek pa bi nato izrabil za namene svoje notranje in zunanje politike. Roosevelt hoče na vsak način izzvati dogodek, ki bi bil sličen onemu s parnikom »Lusitania« v prejšnji svetovni vojni. Pri tem sledi Roosevelt Churchillovemu zgledu, ki je pripravil potopitev »Athenie«, da bi tako vplival na ameriško javno mnenje.

Zmeda v ameriški vojni industriji

Lisbona, 12. sept. AS. »Daily Mail« je objavil dne 4. septembra dolg članek svojega dopisnika v Washingtonu. Navedbe tega dopisnika potrjuje tudi »Daily Mail« sam v lastnem uvodniku, ko svari ameriško občinstvo pred pretiranim optimizmom glede vojne proizvodnje v Združenih državah.

Dopisnik podrobno razlaga, zakaj Amerika dosedaj ni mogla doseči viška v vojni proizvodnji. Dopisnik pravi, da je zastoj v ameriški vojni industriji kriva konkurenca med dvema največjima ameriškima podjetjima. Eno podjetje nosi ime »Congress Ford Industrial Organization«, drugo pa »American Federation of Labour«. Obe podjetji se spopadajo na trgu, nova podjetja in nove tovarne, ki pa so bile zgrajene z načrti iz Washingtona, niso mogle zmanjšati zmede, ki vlada v ameriški vojni industriji.

Dopisnik pravi nadalje v svojem članku, da je zelo močan razlog za zastoj v vojni industriji tudi ta, da je navdušenje za Anglijo začelo popuščati. Višek gonje za Anglijo je bil dosežen v juniju, sedaj pa to navdušenje očitno zelo popušča. Konservativni ameriški krogi so se odaljili od angleškega stališča zlasti po razpravi v senatu o obvezni vojaški službi v Ameriki. Tedaj je vlada v senatu morala izvajati silovit in najrazličnejši pritisk, da bi dosegla parlamentarno večino za omenjeni zakonski predlog. Razpoloženje vojnih obveznikov, ki so bili že vpoklicani, ni prav nič zadovoljivo. Dopisnik pravi, da je v enem samem tednu nad 500 vojnih obveznikov zbežalo iz vojaške službe v New Jersey, 350 pa jih je pobegnilo iz vojaške službe in iz vojašnic v Kentuckiju. Večina Amerikancev čuti, da silijo Ameriko v vojno in dasi se še ne govori o ukinitvi pomoči Angliji, se vendarle poudarja, da je ameriško ljudstvo vedno bolj proti vstopu v vojno.

Enotna pisava v nemških šolah

Berlin, 12. sept. AS. Z novim šolskim letom bodo v nemških šolah na ukaz prosvetnega ministra uvedli enotno pisavo z latinskimi črkami namesto dosedanjih nemških.

Lepa smučišča v Ribniški dolini

Letošnjo izmo se bodo morali naši smučarji zadovoljiti s smučišči po Dolenjski in Notranjski ter z drugimi kraji, ki spadajo pod ljubljansko pokrajino. Zato je dobro, če že zdaj opozorimo na izvršne smučarske terene v okolici Ribnice, ki se jih bo prav gotovo razvešeli vsi, ki jih bo vsaj enkrat preizkusil. Menda po vsej Dolenjski ni lepših, kakor so lazi po pobočjih Velike gore. Karkoli si bo človek zaželel, vse bo našel: strme in položne, bližnje in oddaljene.

Najlepša smučišča so nad Danami in nad Zadoljem, nad dvema mirnima in tiha vasicama v ozki dolinici pod gozdnato Veliko goro. Pot v Dane vodi iz Ribnice po cesti čez Bukovico. V Zadolje pa se more priti po lepi gozdni poti čez rečico Ribnico, ki tam v bližini privre izpod skal. Lepi in goli lazi, ki se razpenjajo nad temi vasicami, morejo nuditi tudi razvajenemu športniku polno užika in veselja. Saj se človek počuti prav tako kakor kje v planinski samoti. Povsod kraljuje mir, samotni gozdovi stoji nad teboj, le onkraj dolinice spodaj sanja nekaj kmečkih hišic, kjer moreš tudi za kako noč prenočiti. Ljudje, ki so daleč od svetnega hrupa, te bodo celo veselili, če jim boš znal kaj novega povedati. Sam pa boš zvedel pri njih tudi veliko zanimivega in nepoznanega, kar hrani Ribniška dolina v svojih značilnostih in v ljudeh.

S postaje Ribnice morete polahko priti v Zadolje v kaki uri, v Dane pa celo v tri četrt ure. Blizina železniške postaje in redne pogoste zveze vlakov proti Ljubljani, dajejo vse ugodne pogoje, da se v Ribniško dolino lahko potegne za kak dan vsak, ki bo željan veselega belega športa.

Omeniti moramo, da je Ribniška dolina tista, v kateri zapade vsako leto več snega kot v katerem koli kraju Dolenjske. Tudi zima je huda ter drži dolgo v pomlad. Saj ima Ribnica sama, ki leži v dolini, 492 m nadmorske višine. Ti smučarski tereni so go tovo okrog 700 metrov visoko in ohranijo dolgo časa za smuk ugoden sneg.

Ker je naša prejšnja največja smučarska skakalnica izven Ljubljanske pokrajine, bi bilo dobro,

če bi naša merodajna in odločujoča športna vodstva začela misliti in opozarjati prietojna mesta, kakoh naj bi se ta izguba nadomestila. Zdej je že čas za to, da bi se do začetka smučske sezone lahko kaj uveljavilo s delom. Opozorili bi, da bi bili tereni pod Veliko goro pri Ribnici za tako skakalnico prav ugodni. Celotna večja skakalnica bi se lahko zgradila. Ne vem, če bi se kje drugje našel ugodnejši kraj za to. Poleg tega pa je še v teh krajih ta velika prednost, da je na mestu samem največ lesa v vsej pokrajini in bi prav gotovo tudi razumevali domačini z veseljem priskočili na pomoč. Saj v resnici vsako tako stvar, ki širi njihov ponos in čast širom sveta, sprejmejo z razumevanjem.

Prav lep in nekoliko manjši smučarski svet je tudi tik nad vasjo Bukovico, kake pol ure od Ribnice. Položni pobočje se razgrinja čez hrib in prehaja spodaj v njive in v ravno dno doline. Prav tako se najdejo lepa smučišča med gozdovi v Mali gori na vzhodu od Ribnice. Pobočja pod svetim Gregorijem, pod Ortniškim gradom in emd vasi Sušje, Vince in okrog Nove Stifte, bodo prav tako rada sprejela smučarja, ko bo prišel uživati in občudovat lepoto narave.

Za one, ki bi v beli naravi hoteli uživati več dni, je priporočljiva Travnica gora in goli Pšeničev vrh, ki se strmo dviga nad Sodražico. Iz Sodražice je po cesti do vrha približno dve uri. Gori bodo našli polno mero veselja in lepote, tu pa tam bodo mogli videti tudi brze erne in ponosne jelene, ki se bodo podili preko zasneženih pobočij. Tudi gostoljubna gostilna in planinsko zatočišče na Travnici (čez 800 metrov visoko) jih bo veselo sprejelo, sonce pa jim bo dahnilo v obraz zdravo rjavo barvo.

Le vremensko opazovalnico bi bilo še dobro ustanoviti tukaj v Ribnici. Ta bi stalno obveščala športnike in izletnike o vremenu, o stanju snega in o ostalih pogojih dobre smuke. To bi pa prav lahko vršila podružnica »Slovenskega planinskega društva«, ki si je že do zdaj mnogo prizadevala za dvig turizma in obiska teh krajev.

Sport

Plavalno prvenstvo se nadaljuje

Danes se je nadaljevalo včeraj začeto pokrajinsko plavalno prvenstvo, toda pod mnogo slabšimi prilikami kot prejšnji dan. Prireditelji in plavalci so si želeli lepo in kolikor je tako kasno še mogoče toplo vreme; to pa se jim je včeraj precej izneverilo. Bil je zelo hladen popoldan, brez sonca, voda je bila hladnejša, plavalci je zeblo in razumljivo je, da so zaradi tega tudi rezultati nekoliko slabši. Na startu zopet ni bilo nekaterih najboljših, med njimi tudi Žižka. Gledealec se je pa kljub slabšemu dnevu zbralo nekoliko več kot prvi dan.

200 m hrbtno gospodje. 1. Grašek 3:02,9, 2. Petek 3:09, 3. Lampret, ki je bil diskvalificiran. 400 m prsto, gospodje. Tekmovalo je 8 tekmovalcev, tako da so morali plavati v dveh skupinah. I. skupina: 1. Vlahi 6:18,2, 2. Andolšek 6:21,6, Jovanovič 6:29,9, 4. Kerševan 6:53,4, 5. Sežun 7:15,1. II. Skupina: 1. Močan 5:25,1, 2. Mihaček 5:42,1, 3. Hudnik 5:56. Močan se je zelo dobro odrezal, letos je v zelo dobri formi, manjka pa mu večjih nastopov in ostreje borbe.

200 m prsto juniorji. 1. Potočnik 3:37,4 je bil diskvalificiran, 2. Fugina 3:39,4, 3. Hočevar 4:41,9.

200 m prsto gospodje. 1. Herzog 3:07,4, 2. Brozovič 3:08,4, 3. Zigon 3:10,4, 4. Sovre 3:23,1. Tu je treba poudariti Zigonov rezultat, ki je zanj zelo dober.

200 m prsto dame. Verner 3:25,2, 2. Koželj II 3:41,2, 3. Koželj I 4:13. Vernerjeva med klubskimi tovarišicami pač nima še konkurentinje.

50 m mladina. 1. Urbas 35,3, 2. Poženel, 3. Sežun. Sledila je zopet waterpolo tekma med plavalci in belimi, v katero se je pa publika prav gotovo bolj vživela kot igralci. Igralci se v medsebojni borbi nikakor ne morejo tako znajti kot v borbi proti kakšnemu drugemu nasprotniku, kjer bi šlo bolj za res. Rezultat je bil 6:3 (2:2) za plave. Da tekmujejo samo klubaši med seboj se močno pozna tudi drugod v vseh ostalih disciplinah. Nikjer ni pravih borb, povsod izgleda, kot bi bila zasedena mesta v naprej določena. Precej borbenosti in živahnosti so pokazali samo najmlajši.

Jutri popoldne bo v kopališču zaključni del prvenstva.

Trije naši najboljši atleti so odšli v Milan. V petek jutraj je odpotovala trojica najboljših lahkotletov iz Ljubljanske pokrajine na velike atletske tekme, ki bodo v nedeljo v Milanu. Povab-

ljeni so bili tja inž. Stepišnik in Milanovič od Ilirije ter Košir od Planine. Stepišnik nas bo zastopal v metu kladiva in se bo prav gotovo zelo dobro prasil, saj ima že letos skoraj za meter boljši rezultat od državnega rekorda. Milanovič, ki je na prejšnjem mitingu postal naš najboljši skakalec v višino, je šel zraven samo zato, da si ogleda prireditelje; višine namreč ne bo na sporedu. Košir pa, naš daleč najboljši srednje in dolgoprogaš, bo nastopil v teku na 1000 m. Vsekakor to zanj ni preveč ugodno in bi mu bilo najbrž mnogo ljubše, če bi bila proga dolga še za 500 m več. Na 1500 m ima do sedaj drugi najboljši čas v državi, na 1000 m je sicer tudi odličen, toda kako se bo v tako hudi konkurenci držal, to bomo šele zvedeli.

Mednarodne veslaške tekme v Luganu. V Luganu bodo v nedeljo mednarodne veslaške tekme, katerih se bo udeležilo 39 ekip z 200 veslači. Tekem se bodo udeležile Italija, Nemčija in Švica.

Nogometne tekme v Stockholmu. 14. septembra bo v Stockholmu nogometna tekma med Švedsko in Dansko, 19. oktobra pa bo revanšna tekma v Kopenhagenu.

Kolesarske dirke v Argentini. V Buenos Airesu so bile kolesarske dirke, katerih se je udeležilo mnogo ne samo argentinskih kolesarjev, temveč najrazličnejših narodnosti, namreč tisti, ki so zaradi vojnih razmer ostali v Argentini. Med njimi so tudi Italijani Di Paco, Bertola in Loatti. Zadnji med vsemi je bil najboljši, ter je zmagal na vseh dirkah, ko pa je tekmoval za pokal narodov, pa se mu je pokvarilo kolo in tako ni mogel doseči cilja.

Državni teniški turnir v Bologni. Prihodnjo nedeljo 21. septembra bo v Bologni dokončni teniški turnir. Imena igralcev zaenkrat še niso objavljena, vsekakor pa bo število večje kot je bilo lani na državnem turnirju. Zaradi tega državnega turnirja je bilo odloženo finalno teniško tekmovalje napolskih igralcev na 3., 4. in 5. oktobra, ob istem času pa bo tudi državno tekmovalje II. in III. kategorije v Roveretu, katero bi moralo biti 18., 19. in 20. t. m.

Kolesarske dirke. V nedeljo bo zopet lepo število kolesarskih dirk po Italiji. Tako bo v Milanu na stadionu Vigorelli za lombardski pokal, potem v Cerro Maggiore, v Bologni, v Cerviji, poleg teh pa še nekaj internih dirk.

Rezultati kolesarskih dirk v inozemstvu. V Bilbao v Španiji je bila pretekla dni dirka z dolžino proge 210 km, na kateri je zmagal Rodri-

Vrnitev vojnih ujetnikov

V zadnjih dneh je bil zaključen dogovor med italijansko in nemško oblastjo za odpust vojnih ujetnikov, rojenih na ozemlju od Italijanov zasedene Slovenije. Po uredbi Visokega Komisarjata, ki se je živo zanimal za usodo teh ujetnikov, naj bi ljubljanska mestna občina in ljubljanska mestna okrožja, Novo mesto, Logatec, Kočevje in Črnomelj zbrale podatke glede vojnih ujetnikov, ki spadajo pod njihovo oblast.

Ti podatki naj bi bili dopolnjeni s podatki družin teh ujetnikov. Pomniti je, da naj se družine same ne obračajo neposredno na Visoki Komisarjat. Med podatki je treba navesti ime in priimek, poklic, naslov koncentracijskega tabora v Nemčiji, kjer se ujetnik nahaja in njegovo številko.

Trgovec in potrošnik

1. Trgovec, ne prodajaj in konsument, ne kupuj čez redno potrebo.

2. Trgovec, ne prodajaj tistemu, ki ima več denarja, večje količine blaga: to bi bilo na škodo onih, ki imajo manj in si ne morejo napraviti zaloga.

3. Ti, ki si kopičiš zaloge, si izdajalec.

4. Trgovec, odstopaj blago v mejah rednih potreb in prodajaj le svojim rednim odjemalcem, ki jih poznaš.

5. Vlada računa danes bolj kot kdaj koli, da boš ti, trgovec, zvesto in razumno sodeloval, in da boš ti, konzument, discipliniran državljan, tako da prehrana, preskrba in razdelitev ne bodo utrpeli škode in ovir.

6. Trgovec, bodi vpluden in potrpečljiv s svojimi odjemalci, in ti, odjemalec, bodi ljubezniv in potrpi s svojim trgovcem.

Podpore za starost in onemoglost

Zavod za socialno zavarovanje Ljubljanske pokrajine je od Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu prejel seznam podpirancev, ki so na dan 9. aprila 1941 imeli stalno bivališče v Ljubljanski pokrajini. Dasi likvidacija Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu še ni izvršena, niti predvidoma še ne bo tako kmalu, zaradi česar urad iz Zagreba ni prejel na račun likvidacijske imovine niti gotovine, niti vrednostnih papirjev, vendar je na račun tekočih dohodkov sklenil kljub pomanjkanju gotovine izplačevati onemoglostne in starostne podpore od dne, ko je prenehal z izplačevanjem Osrednji urad v Zagrebu. Začetkom septembra so bile 165 podpirancev nakazane onemoglostne in starostne podpore v višini, kot so jim bile priznane z odloki. Pri sedanjih težkih razmerah in občutnem pomanjkanju gotovine je urad storil vse, kar je bilo v danih razmerah mogoče, da onemoglim in ostarelim podpirancem olajša njihovo preživljanje. Osrednji urad še ni poslal celotnega seznama podpirancev niti ni vrnil prošenj onemoglih in ostarelih delavcev, katere je urad že v letu 1940. odstopil v obravnavanje in rešitev. Urad je ponovno urgiral predložitev tozadevnih seznamov in vrnitev prošenj, da bo mogel nakazati podpore tudi ostalim prošencem in rešiti še nerešene prošnje. Vse podpirance in prošilce pa opozarja, da so sredstva za onemoglostne in starostne podpore zelo omejena in da bo mogel priznati podpore samo takim prošencem, ki so siromašnega stanja in navezani samo na podporo urada. Urad bo tem upravičencem nakazal podpore takoj, ko prejme izkaze iz Zagreba, enako bo rešil vse še nerešene prošnje takoj, ko jih Osrednji urad vrne, zato opozarja interese, da je vsaka urgencia nepotrebna, ker ima te primere stalno v evidenci.

Naročajte »Slov. koledar«

guez s časom 742. V Garčiji je zmagal na 80 km Campana s časom 2:07. V Tafalli je na dirki 120 km odnesel zmago Lahor z 4:19. V Santandru je bila dirka na 50 km, na kateri je zmagal Berrendero z 1:19. V Franciji je bila dirka Pariz-Nantes z dolžino proge 386 km in je zmagal Louvot s časom 11:44,20. V holandskem mestu Nijmegen je na 80 km zmagal Braspenning s časom 2:00,20.

Boksarske tekme v Milanu. 16. septembra bodo v Milanu tekme, na katerih bo najbolj zanimiv boj med Orlandijem in Dejanom, in pa boj Oldoini-Lazzari.

Krščansko pričevanje

Ko smo govorili, da mora krščanska vera biti izpričana po dejanjih, kakor je pisal »Observatore Romano«, in da morajo nauku slediti tudi dejanja, smo tudi rekli, da je v tem bila vsa skrivnost krščanskega napredka v zgodovini. Dejanja pa zahtevajo žrtev. Včasih so krščanska dejanja iz globoke vere v evangelijski nauk zahtevala tudi krvavo pričevanje, terjala so mučeništvo. In res je bila kri mučencev seme novih kristjanov. Kri mučeničev je na eni strani morda oplasila nekaj slabšev, ki so odpadli, okrepila pa je junške kristjane, da so vztrajali v dobrem.

V življenju sv. Ciprijana, škofa Severne Afrike, beremo, da je v času miru med njegovimi kristjani bilo vse polno mlačnecev in slabšev, ki so sicer krščansko verovali, niso pa krščansko živeli in delali. Med njimi so zato nastale pogubne struje, med katerimi so bile najglasnejše tiste, ki so jih vodili taki, ki so bili kristjani le še po imenu, nikakor pa ne po življenju. Te struje so delale svetemu škofu velike skrbi in briske ure. Ko je nastalo prvo, še nekam mlo preganjanje v njegovi škofiji, je sveti škof svoje vernike svaril, naj se po nepotrebnem ne izpostavljajo nevarnosti, marveč naj skrbijo, da bo njihova dejavna sila na znotraj večja. Svetoval jim je, naj se rajši umaknejo, kakor pa da bi se brez potrebe postavljali v nevarnost. Strujarji so svetemu škofu Ciprijanu to hudo zamerili, zlasti še, ker se je tudi sam umaknil v puščavo, da sovražnikom Kristusovega nauka ne bi bil v spotiko. Pod vodstvom razbrzdanega kristjana so dejansko začeli napadati zveste Ciprijanove kristjane ter jim očitali odpadništvo, ki je v resnici pastirjeva modrost varovala kristjane hujšega.

Ko pa je končno prišlo hujše preganjanje, ko je šlo za to, da je treba resnično in prav zares izpričati krščanstvo in stanovitnost ter krščansko dejanje, takrat se tudi sveti škof ni več skrival, temveč je pogumno stopil pod rahljev meč in z njim mnogo njegovih zvestih, medtem ko so gorečnejši iz strahu pred smrtjo in mukami začeli odpadati.

Današnji časi pri nas od kristjanov ne zahtevajo krvavega pričevanja vere. Ko bi ga zahtevali, kdo ve, koliko bi jih ostalo zvestih. Brez dvoma pa bi jih bilo še dovolj, ki bi veselo šli v mučeniško smrt, da bi bilo potem seme bolj trdne vere. Kakor rečeno, zahvalimo Boga, da od nas ne terja takih pričevanj naše vere. Zato pa mora drugo naše življenje in dejanje biti toliko bolj krščansko in dosledno ter v skladu z nauki naše vere, katere je po Gospodovih besedah tako preprosto izražena le v enem stavku: »Ljubi svojega Boga čez vse, svojega bližnjega pa kakor samega sebe!«

Marsikdaj je tako, da izpovedujemo svojo vero v Boga in Njegovo Cerkev, svojega bližnjega pa ne ljubimo dovolj, ker ne vidimo njegovih težav in jih nečemo razumeti. Nečemo včasih vedeti, da je naša velika krščanska dolžnost skrbeti za svojega malega brata prav tako kakor zase. In ker smo taki, zato tudi naša vera v Boga in Njegovo Cerkev ne more imeti prave cene in vrednosti. Kjer se kristjani ne zavedajo svoje cele dolžnosti, tam jih kaj rada zadene hujša preskušnja, da se njihova dejanska vera okrepi ter z mučeniško krvjo spet opleniti.

Iz Goriške pokrajine

Jesen se bliža. Prejšnji teden smo imeli prav lepe, sončne dneve. Večkrat smo se sicer bali, da se bodo pokvarili, pa so končno le zdržali. Sele v ponedeljek smo dobili dež, ki je neprijetno nagajal malošmarnim cerkvenim slovesnostim in hudo preizkušal romarsko vneto. V torek se je pa nebo zopet zjasnilo in imamo sedaj prav prijetne dneve, samo hladno postaja. V sredo 10. septembra popoldne je kazal toplomer v goriškem ljudskem vrtu samo 21 stopinj nad ničlo, četudi so se na aparatu igrali sončni žarki, ki so se kradli skozi vejceve.

Toča na Vipavskem. Letos je po nekaterih krajih na Vipavskem že tolikokrat točila toča ali pa divjala burja, da človek le s težavo loči eno zaporedno nesrečo od druge. Nič čudnega zato, če poročanje ni točno. V soboto, 30. avg. popoldne je silno neurje s točo poškodovalo polja in vinograde po raznih vaseh v srednjepavskem predelu. Središče neurja je bil Rihenberg z vso obsežno okolico, kjer so poškodovani zlasti koruzni nasadi in trta. Močno so bile zadete tudi Črniče, Batuje, Selo in Vrtovin. Obrobni kraji Kamnje in Dornberg niso utrpeli tako hude škode, vendar je tudi tam nesreča zadostna. Na Mali šmaren je po Vipavskem razsajala močna burja in je ponekod še bolj stopla k tlom že od prejšnjih hudih sil pojmljeno koruzo. Bog daj vsaj sedaj suho vreme.

Boguslav Kucyáski:

16

RIM

»Ciao!« s tem se pozdravljajo tukajšnji ljudje.

Samo Giuseppina gre z mano dalje pod stara trdnjavska vrata ki so ostala po davnem Trastevere. Tu je že vedno več ljudi na ulici. Pa tudi otrok. V majhnih in ozkih ulicah žujske požigajo smeti, da se zdi, kakor bi opravljale čarovnije. Vojak v rdečem fesu stoji v Via Anicia, človek z velikim trebuhom, »trip-pa« se pravi v rimskem dialektu, pa se stiska s težavo skozi vrata na drugo stran, v ulico Via Genovesi, deklice skačejo čez vrvice v Via S. Cecilia. Monotona je ta zabava. Redkokdaj vidimo v tem delu mesta žogo, ker je znatno dražja kakor pa kosček vrvice, katero lahko vedno najde otrok doma, tudi med smetmi, ali pa jo zveže iz cunj. Tudi ni videti lutk. Lutke nadomestujejo namreč tem otrokom največkrat njihove lastne najmlajše sestre, ki jih morajo pestovati ves božji dan.

Zopet sem na majhnem trgu, kjer je cerkva porinjena na sredo dvorišča. Tukaj leži sv. Cecilia iz katakomb. Leži na tleh, na desnem boku, v beli halji, z golimi stopali in dlanimi, z drobnimi prstki nog in rok, z risom na tilniku, kjer je naznačeno mesto, kamor je udaril meč. Mnogo dragih cvetov je okrog nje, tako dragih, da sem prepričan, da jih ni prinesla sem ne Eleonora ne sestra Giuseppina, ne njeni sorodniki in tukajšnji domačini.

Otroci na ulici so se vzdignili s tal kakor jata golobov ter se povzpeli na cerkveno zamreženo ograjo. Nastel sem jih petnajst, od pet do petnajst let. Sede na ograji kakor opice v zverinjavu ter se vzpenjajo drug čez drugega. Kriče. Eden izmed njih drži v rokah majhnega dojenčka. Toda prav tako naglo ka-

Rim, Pantoon

kor so skočili na ograjo, so se tudi odtrgali od nje, kajti iz bližnje kasarne je nekdo zatrobil. Ni bil alarm, ne sprememba straže, temveč prišel je majhen oddelek vojakov z rekruti

na čelu. Nič drugega se tu ne dogaja. Samo, služkinje čakajo na svoje »L'amico, amante, fidanzato, ragazzo«.

»Ciao!« pozdravi služkinja vojaka. Oblečena je

v pisano sicilijsko obleko, široko rdeče spodnje krilo ima bogato zgibano, oprsnik črn, bele nakredane rokave pri srcaji ter lepo rumeno ruto na glavi. On ima pa črn klobuk bersaljerjev z dolgim okrasjem ter črnim peresom.

»Ciao Niuzza!« — »Ciao Turridio!« Tako sta se poslovila. Tako sta pomanjšala svoji imeti Salvatore in Lidia. On je povedal še nekaj veselega, ona pa je odgovorila s tukajšnjo nežnostjo: s konci prstov ga je lahko udarila po licu...

Otroci sede v stranskih kapelkah cerkve sv. Marije z Trastevere ter se uče katekizem. So to otroci manjših funkcionarjev-uradnikov, kramarjev, obrtnikov, otroci ljudi iz Trastevere. Videti so drugačni kakor na ulici. V drobnih otroških rokah drže tanke knjižice ter z nežnimi glasovi ponavljajo v zboru, da ni dovoljeno pozeleti žene svojega bližnjega, ne osla, ne vola in ne njegovega hlapca, ne prešestvuj, ne kradi in ne ubijaj, posvečuj praznike in ne imenuj po nemarnem božjega imena.

Otroci so tudi na trgu, kjer se sprehajajo lepa, črnolasa, črnooka dekleta. Ne daleč v stranski ulici je slišati udarjanje lesenih kladiv ob pločevino, pa zopet ropot težko otovorjenih voz ter zvenenje podkev. Starejši ljudje pa govore tudi, da je opolnoči včasih slišati še druge vrste podkev, namreč udarjanje kopit konj lepe in nekdanje slavne Olimpije Panfile, ki je po smrti svojega ljubčka ukradla njegovo zlato in ga prepeljala k sebi. Ni hotela, da bi govorili o njej slabo, zato je vse ljubimce, ki se jih je naveličala, zaprla v globoko klet svoje palače, da bi ne bili indiskretni. Dosegla pa je s tem to, da govore o njej še slabše, kajti še danes je tu ohranjen pregovor: »Ha fatto come Donna Olimpia. S'è preso dano e presente«.

Konca se Trastevere. Na širokih stopnicah, ki peljejo na Monte Gianicolo, je še zadnji sedaj žalostni fragment tega mestnega dela. Dva potepa, berača, vsa ožgana od sonca, spita na luksuznih stopnicah in se držita za roke. Skozi raztrgano obleko se vidi telo, ker nimata srajc.

Dobne novice

Koledar

Sobota, 13. septembra: Notburga, devica; Filip, mučenec; Amat, škof; Ligorij, mučenec.

Lunina sprememba: zadnji krajec ob 20.31. Herschel napoveduje lepo vreme ob severu, dež ob jugu.

Nedelja, 14. septembra: 15. pobinkošna; Po- višanje sv. Križa; Rozula, mučenica.

Novi grobovi

† Gospa Toni Dereani roj. Belec, soproga borznega senzala v Ljubljani, je mirno v Gospodu zaspala. Pogreb bo v nedeljo, 14. septembra, ob 4 popoldne z Zal, kapela sv. Petra, k Sv. Križu.

† Gospa Pavla Drol roj. Rupert, vdova po višjem davčnem upravitelju v Ljubljani, je včeraj izdihnila svojo blago dušo. Pogreb bo v soboto, dne 13. septembra, ob 5 popoldne iz hiše žalosti, Vrbovčeva ulica 12, na pokopališče k Sv. Križu.

† Gospod Josip Juh, finančni računski in- špektor v pokouju v Ljubljani, je mirno v Gospodu zaspal. Pogreb bo v soboto, 13. t. m., ob 4 popoldne z Zal, kapela sv. Antona, k Sv. Križu.

† Gospod inž. Avrelj Kopal, višji tehnični svetnik, šef tehničnega razdelka okrajnega glav- stva v Ljubljani, je za vedno zatisnil svoje oči. Pogreb bo v soboto, 13. septembra, ob pol štirih popoldne z Zal, kapela sv. Jožefa, na pokopališče k Sv. Križu.

Naj jim sveti večna luč! Zalujočim naše iskren- no sožalje!

Vpisovanje v trgovsko učilišče »Christofor- ušni zavode, Ljubljana, Domobranska 15, je dnev- no do 22. septembra. Zahtevajte osebno ali pis- menno nove prospekte.

— Cene surovega masla. Visoki komisariat je določil prodajno ceno za surovo maslo in sicer na debelo za 1 kg netto teže, franko skladišče pro- dajalca brez trošarine Lit 26.50, v nadrobni pro- daji pa vključno s trošarino 1 kg Lit 28.00.

— Potovalna pisarna CIT, Ljubljana, Tyr- ševa 11 ima od 12. t. m. uradne ure od 9 do 12.30 in od 13 do 18.30, ob nedeljah pa od 9 do 11.

— Za nedeljske izletnike je postalo važno prevozno sredstvo konjska vprega, ker je ob prazničnih dnevih na rednih avtobusnih progah ustavljen obrat. Temu treba od pomoči ter si pomagati z vozovi. — Narava v jeseni nam nudi pestre barve, ceste niso več pokrite s prahom kot v poletnem času, vročina ni več neznosna, tako da ne bo težko turistu ob nedeljah pot- peti in se z vozom peljati do onega kraja, ka- terega si je izbral kot izhodišče za svoj izlet. Odhod iz Ljubljane z vozom ob nedeljah bo treba urediti med sedmo in osmo uro zjutraj, ko ob lepem vremenu pogleda sonce skozi obla- ke. Povratek naj bo med 19, in 20. uro nazaj v mesto, ker kasneje postaja hladno in vožnja na odprtem vozu ni več prijetna. Seveda pride to prometno sredstvo v poštev le za one kraje ka- mor ne vozi vlak, tako na primer za Lško, za Polhov Gradec, za Horjul itd. Še važnejše bodo te zveze z vozovi v zimskem času, da bodo mo- gli smučarji ob nedeljah priti čimprej od pro- stranih smučišč na primer od Iga preko Do- bravnice na Kravovo peč, ali iz Polhovega gradca k Sv. Lovrencu.

— Ni dovoljeno prodajati avtomobilov tujcem. V »Služb. listu« je izšel te dni odlok, po kate- rem je za vse čas, dokler bo trajala vojna, prepo- vedano prodajati avtomobile kakor tudi njihove sestavne ter nadomestne dele tujim državljanom ali družbam. Določene so z istim odlokom tudi precej stroge kazni za tiste, ki se novih predpisov ne bi hoteli držati. Kršitelji tega odloka bodo kaznovani z zapornim do šestih mesecev in z de- narno globo od 500 do 10.000 lir, kakor bo pač teža prestopka. Le vojno ministrstvo ima pravico dovoliti od primera do primera prodajo avtomobilov in njihovih delov in bo za vsak tak primer izdalo posebno dovoljenje. Zakonski odlok o pre- povedi prodaje avtomobilov tujim državljanom je začel veljati v sredo, 10. septembra.

— Zasaga vseh mesnih konzerv. V zvezi s prejš- njimi ukrepi je minister za kmetijstvo in gozdove izdal odredbo, ki jo zdaj objavlja tudi »Službeni list«, po kateri so zasežene vse mesne konzerve, naj bodo kakršne koli vrste ali kakovosti. Isto ministrstvo namerava te zasežene konzerve pravi- čno razdeliti med prebivalstvo in sicer po ceni, ki jo bo določil osrednji odbor fašistovske stranke. Istočasno z odlokom o zasegi vseh mesnih konzerv je bil izdan tudi predpis o obvezni pri- javi vseh zalog takšnih konzerv v Kraljevini. Za- loge je treba prijaviti v petih dneh po objavi go- rnjega odloka v »Službenem listu«. Tvrde, ki iz- delujejo mesne konzerve, morajo odslej voditi tudi poseben seznam, iz katerega bo razvidno, koliko mesa in drugih stvari, iz katerih konzerve izde- lujejo, vsak dan dobe in za konzerve v resnici tudi porabijo.

Ljubljana

I Stenografijo in strojepisje potrebujete v vsakem poklicu, zato obiskujte šestmesečni te- čaj na Trnovskem učilišču Robida, Trnovska ulica 15.

I Zavrtitev prehoda skozi Lattermannov dre- vored. Zaradi prireditve Ljubljanskega velesejma, ki bo letos od 4 do 13. oktobra, bo prehod skozi Lattermannov drevored, ki vodi od spodnjega dela otroškega igrišča mimo velesejskih paviljonov proti pivovarni Union, zaprt od 15. septembra do 18. oktobra.

I Pevski zbor Glasbene Matice ljubljanske vabi vse svoje člane in članice, da se udeležijo pogreba blagopokojnega častnega člana pevskega zbora Glasbene Matice g. Josipa Juha. Pogreb bo v so- boto, dne 13. t. m. ob 16. uri z Zal na pokopališče k Sv. Križu.

Pevke in peveci! V soboto zvečer ob pol 7 in v nedeljo ob 10 dopoldne je pevska vaja za akademsko službo božjo pri oo. frančiškanih: prihajajte k vajam redno in točno. Vabljeni tudi novi pevci!

I V Slogini glasbeni šoli bo določitev urnikov v soboto, 13. septembra popoldan. Gojenci, vpisani za pouk klavirja, naj se zgledajo ob 16, za vse ostale predmete pa ob 17 v šolskih prostorih. Pouk se prične v ponedeljek, 15. septembra. Vse informacije daje šolska pisarna v Pražakovi 19.

I Vreme. Od četrta do petka zjutraj 12. t. m. je barometer rapidno padel in je znašal padec v 24 urah 5.8 mm. V četrtek je kazal barometer

764.7 mm, v petek zjutraj pa že 258.9 mm. Ju- tranja temperatura se dviga. V petek je bila naj- nižja jutranja temperatura +11.6° C, ko je bila v četrtek + 8.4° C. Petkovo jutro je bilo brez megle, toda precej oblačno.

I Dr. Rodoschegg ne ordinira do 28. septembra. I Ribe in gobe. V petek, 12. t. m., je bil ribji trg prazen. Ni bilo nikakega dovoza morskih rib, ker je bil lov na Jadranu slab in so ribiči morali v prvi vrsti zadostiti domačim potrebam. Tudi sladkovodnih rib ni bilo. Na treh klopih so pro- dajale ženske žabje krake, ki so bili po 1 liro boljši kosi. Uvoženo je bilo v Ljubljano do 50 kg lososa, zmrazjenega, morske ribe iz Severnega morja. Cena je 30 lir za kg. Prostor za gozdne sadeže in gobe je v petek kazal večje zaloge raz- nih gob, ki jih doslej kmetice niso prinašale na trg v tako veliki izbiri. Iz dobropolskih krajev in od drugod so prinesle kmetice velike košare takimenovanih »medvedjih parkeljcev«, ki so bili po 1 liro liter. Te vrste gob so kaj okusne, samo treba jih je znati primerno pripraviti. Niso pa za vlaganje. Le nekaj litrov lisic je bilo na prodaj po 2 liri liter. Gospodinje so se čudile neki drugi vrsti gob, ki so podobne lahno vzboče- nemu lijak in jih okoli Dobropol nazivljajo »li- sjakie«. Te gobe so bile po 2 liri liter. Na prodaj je bilo tudi nekaj brinovk, gob, ki bujno rastejo po zelo mladim, nizkem gozdu, kjer je še tra- va vmes. Brinovke, napravljene enostavno na ma- sti, so tako okusne in sočne, kakor kaka teleža pečenka. Dobre so tudi za vlaganje. Napravljajo jih tako kakor kisle zelje. V večjo posodo se de- ne najprej vrsta brinovk, lepo očiščenih, nato plast zrezane čebule in tako naprej do vrha. Nato se brinovke pokrijejo z deskami, na katere se naloži primerno težko kamenje. Drugo spomlad in po- letje so brinovke najboljše ohladilno okrepčilo. Velik je te dni dovoz raznega sadja, posebno grozdja, ki se je nekoliko pocenilo. Lepe fige so sedaj po 7 lir kg. Češnje domače po 5 lir kg.

I Ceniki po gostilnah. Pred kazenskim sodni- kom-podneem na okrožnem sodišču se je te dni moralo zagovarjati več gostilničarjev zaradi cen- kov, ki niso vsebovali cen, kakor jih je določil uradni cenik za jedila in pijačo po gostinskih obratih, marveč so napisali v cenike višje cene. Nekateri gostilničarji, obtoženi zaradi navijanja cen, so navajali, da so bile pri jedilih vpošte- vane tudi prikuhe in solata, ne pa samo meso. Nekateri gostilničarji so bili obsojeni zaradi teh cenikov na kazni 7 dni zapora in več sto lir de- narne globe. Gostilničarji so se proti sodbam pri- tožili. Razprave proti nekaterim gostilničarjem pa so bile prekinjene in se bodo prihodnje dni na- daljevale.

I Damske plašče, kostume, volnene in pralne obleke, krila, bluze, pisarniške in šolske halje nudi Goričar, Ljubljana, Sv. Petra cesta.

I Katera plemenita gospa ali gospodična bi vzela na stanovanje revno dijakinjo in ji za nekaj časa nadomestovala starše. Posebna soba ni po- trebna in hrana tudi ne. Odkodnina zmerna. Na- slove prosimo na upravo lista pod naslovom »Revna dijakinja«.

I Cankarjevo nabrežje asfaltirajo. Te dni so začeli z asfaltiranjem Cankarjevega nabrežja, ki je bilo v zadnjih letih v veliki meri zavrženo in tudi temeljito utrjeno. Na tako urejeno cestišče so sedaj začeli polagati asfaltno prevleko. Cestišče bo izdelano s takimenovanim valjanim asfaltno. Ker je ta cesta razmeroma zelo prometna, bo nje- na ureditev prišla zlasti prav središču mesta, ki bo s tem zopet izgubilo eno izmed ulic, ki so bile poleti polne prahu, pozimi pa dokaj blatne. Če bo vreme naklonjeno, bo asfaltiranje Cankarje- vega nabrežja do konca meseca opravljeno.

I Zivahno prometno križišče je nastalo ob spoju Novega trga z Bregom prav v zadnjem času, ko so bile urejene vse ceste okrog vseušliške knjižnice. Mnogi, zlasti pa kolesarji sedaj radi vozi- jo v smeri iz Gregorčičeve ulice po Turjaški ulici in čez Novi trg na Čevljarški most. Nerodno je le to, da podaljšek Brega proti Čevljarškemu mostu še ni urejen, tako da kolesarji ne vozi- jo vedno tako, kakor bi to želeli peši. Morda bi bilo dobro, da bi se tudi na tej strani, kakor je že do- ločeno na nasprotnem Gallusovem nabrežju, do- volil od Novega trga naprej po Bregu do Čevljar- skega mosta le enosmeren promet. Če je na Gal- lusovem nabrežju dovoljen promet le proti sre- dišču mesta, naj bi bil na tej strani dovoljen le v smeri iz mesta. Za kolesarje ne bo to nobena prehuda obremenitev, voznega prometa pa prav v tej smeri skoraj ni.

I Obe gospodični, ki sta bili v torek, 9. t. m., ob 7 zvečer navzdol na Tyrševi cesti pred trgovino Kolar pri nezgodi 12letnega dečka v sivi obleki in sta pomagali prenesti dečka domov, ter gospoda, ki je bil očividec tega dogodka in ki se je dečko- vi materi ponudil za prič, najljudneje prosimo, da sporoče svoje naslove upravi lista.

I Medno nedeljsko zdravniško dežurno službo bo v nedeljo na mesto g. dr. Misa, ker je obolel, opravljala ga. dr. Jožica Zitko, Pleteršnikova uli- ca 13, tel. št. 47-64.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: dr. Kmet, Du- najska cesta 43; mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4 in mr. Ustar, Selenburgova ulica 7.

Lepe
domače jaslce

mora imeti o Božiču vsaka
naša hiša

ZATO NAROCITE TAKOJ »SLOVENCEV KOLE-
DAR«, S KATERIM JIH BOSTE DOBILI ZASTONJ!

V koledarju bo tudi lepa tribarvna bakrotiskna reprodukcija
Zužemberške Matere Božje, ki bo lahko v najlepši okras vsaki hiši!

Naročite koledar takoj! Še ta mesec imate čas!

Samo 9 lir in 2 liri za pošiljativne stroške.

Radio Ljubljana

Sobota, 13. septembra: 7.30 Poročila v slo- venščini — 7.45 Popevke in melodija. Med od- morom ob 8 napoved časa — 8.15 Poročila v ita- lijansščini — 12.30 Poročila v slovenščini — 12.45 Simfonična glasba — 13 Napoved časa in poro- čila v italijansščini — 13.15 Uradno vojno po- ročilo v slovenščini — 13.17 Radijski orkester pod vodstvom Draga Marija Šijanica: orkestral- na glasba — 13.30 Slovenska glasba — 14 Poro- čila v italijansščini — 14.15 Godalni orkester pod vodstvom mojstra Manna — 14.45 Poročila v slovenščini — 17.15 Plošče Cetra — 19.30 Po- ročila v slovenščini — 19.45 Pestra glasba — 20 Napoved časa in poročila v italijansščini — 20.20 Komentarij k dnevnim dogodkom v slovenščini — 20.30 Gledališka sezona EJAR-ja, med odmo- ri: predavanje in vesti v slovenščini — 22.45 Poročila v slovenščini.

Iz Ribnice

Obinski odbor Rdečega križa v Ribnici bo poslal prihodnje dni po hišah svoje pooblaščen- ce, ki bodo pobirali staro obleko in obujalo za naj- revnejše. Podprite to akcijo in darujte!

Slana, ki je bila po zadnjem deževju v Rib- niški dolini že kar dvakrat, je napravila precejš- njo škodo na koruzi in ajdi. Posebno prizadete so bile vasi v nižini, dočim v vaseh v višjih legah ni bilo slane.

Izredno bogat lovski plen je imel pred dnevi posestnik in lovec Pakiz Anton iz Dan pri Robni- ci. Na krompirjevi njivi, ki je bila skoraj popol- noma razorana, je ustrelil 87 kg težko divjo svi- njo. Žival se je zatekla v gozdove v Veliki gori in prihajala noč za nočjo na krompir. Posestniku Zobeu je uničila skoraj pol njive krompirja. Ko je g. Pakiz na vse zgodaj zjutraj prišel po plen, je zagledal ob mrtvi samici mladica, ki sta zbe- žala v gozd. Ljudje upajo, da bodo lovi tudi mla- diča kmalu ustrčili, sicer bosta nadaljevala poti, ki jih ju je naučila mati.

Iz Mokronoga

Običajno vsakoletno porcijunkulsko roma- nje na Žalostno goro pri Mokronogu bo letos 19. in 20. t. m. V soboto, dne 19. t. m. ob 18 bo govor, litanije, nato spovedovanje. V nedeljo zjutraj ob 7 sv. maša z govorom. Vabimo vas, častilci Marijini, pridite na Žalostno goro, da izprosimo od Marije, da nas ne bo zapustila.

Iz Srbije

General Nedić obnavlja Srbijo. Sedanji srbski ministrski predsednik general Nedić, ki je prevzel nase nalogo, da bo z vsemi sredstvi vpošstil v državi red in mir in preskrbel spoštovanje zakonov, je zadnje dni izdal svojo prvo naredbo, v kateri poudarja:

1. Prehrana, kurivo, osebna in lastninska vred- nost vseh državljanov, kakor tudi državno premo- ženje, se mora zagotoviti z vsemi sredstvi.

2. Vsi državni organi morajo svojo dolžnost vršiti vestno, pošteno in častno, tako, kakor to pre- vidujejo zakoni in naredbe.

3. Pri svojem delu morajo vedno imeti pred očmi, da je služba narodu najvišji zakon in da je od njihovega zadržanja in stališča odvisna usoda Srb- skega ljudstva.

4. Vsi šefi posameznih uradov, predvsem upravnih, morajo svojo dolžnost izvrševati s polno avtoriteto in osebnim poštovanjem, da bodo s svojim osebnim vzgledom kazali pot tudi svojemu podrejenemu uradništvu in narodu.

5. Vsako strankarsko politično delovanje in udeleževanje v kakršnikoli obliki je prepovedano, ker bi v sedanjih časih največ škodilo narodu. Zato mora prenehati vsako takšno udeleževanje. Kdor se tega ne bi držal, mora biti takoj kaznovan.

6. Vse narodne moči tako državnih organov, orožništva in policije, kakor tudi dobronamernih ljudi, morajo v tem trenutku služiti samo enemu cilju, da skrbnemu narodu prihranijo nadaljnje pre- livanje krvi in žrtve in brezkompromisno odstra- nitvi vseh tistih elementov, ki bi ga hoteli pahnuti v končno nesrečo. Zato morajo vse njegove na- redbe, ki jih bo izdal preko pristojnih organov vsi izvrševati brez razmišljanja in zavlačevanja.

7. Radi enotne in enostavnejše vsestranske akcije, morajo vodstvo v vseh slučajih imeti pri- stojni državni organi, katerim se mora podrediti vsaka iniciativa, ki prihaja iz naroda. Pristojni mi- nistri bodo pod osebno odgovornostjo vsak v svo- jem delokrogu združevali te akcije.

8. Državni organi oborožene sile in njej pri- dodane narodne formacije morajo brez razmišlja- nja, po starem vojaškem vzoru, izvrševati vse na- redbe, s popolno disciplino, ker je to prvi pogoj za red in uspeh.

9. Poveljniki oddelkov oborožene sile, orožni- štvu, policije in vseh ostalih, morajo ob vsaki pri- liki preskrbeti spoštovanje zakonov in naredb, tako, da ne bo nikdar dvoma, da je država iznad vseh in vsakogar.

10. General Nedić vee in vsakogar opozarja, da bo spoštovanje svojim naredbam preskrbel na vojaški način. Hrabrim, poštenim in delovnim pri- pada njegovo in narodno priznanje, napram stra- hopetcem, nepoštenim in saboterjem bo pa neiz- prosen, ker mora biti za vsakogar najvišji zakon: Služba srbskemu narodu radi njegove rešitve.

Prednja naredba je bila sporočena v podpis vsemu državnemu uradništvu, oboroženim forma- cijam, ki so stale v pozoru, pa samo prečitana.

Nevihte po Srbiji. Po raznih srbskih krajih so bile v zadnjem času večje nevihte, ki so na polju in v vinogradih povzročile veliko škodo. Močno so prizadeta polja v Posavini, okoli Topole in Ven-

čca. V Posavini so se razile tudi reke in preki- nile na več krajih cestni promet.

Novi ban drinske banovine. Z odlokom gene- rala Nedića je odstavljen doseđani drinski ban. Na njegovo mesto je postavljen Mihajlo Trifunović, topniški polkovnik v p.

V Zaječaru so dijaki ustanovili posebne dijaške delovne čete, ki vsak dan pripravljajo drva za si- romašnejše sloje.

Ministrstvo za kmetijstvo je sklenilo kupiti 200 vagonov dobre semenske pšenice. Kmetje, ki jo bo- do hoteli sejati, bodo morali dati kmet. min. za 100 kg selekcionirane pšenice 110 kg navadne pše- nice.

Sestanek srbskih podoficirjev. Za oficirji je mi- nister za delo general Draškić sklical na sestanek tudi podoficirje ter jih je pozival, da se naj pri- javijo v službo domovini.

Iz Spodnje Stajerske

Vpisovanje na srednje šole na Spodnjem šta- jerskem. Pooblaščenec za srednješolstvo na Spod- njem Stajerskem dr. Manfred Sraka objavlja raz- glas s katerim sporoča, da bo vpisovanje dijakov v državne višje šole (realne gimnazije) v Mari- boru, Ptuj, Celju in Brežicah dne 12. in 13. t. m., kakor tudi v prvi razred državne gimnazije v Ma- riboru. Vse navedene srednje šole so določene za dijakke, vendar se pa vanje lahko vpišejo tudi de- klince. Vpis za višjo šolo v Brežicah, ki je določena za brežiški in trboveljski okraj, je v Celju. Vpis- ovanje na državno gospodarsko višjo šolo (trgovska akademija) kakor na gospodarsko šolo (trgovsko) šolo bo pozneje.

V Mariboru je umrla Kristina Vezjak. Pri Sv. Martinu ob Paki so pa pred dnevi pokopali gasilca Antona Viziaka, ki je podlegel ranam in poškodbam, ki jih je zadobil pri gašenju nekega podtaknjenežnega požara pred več leti.

Prometna nesreča. V Mesarski ulici v Maribo- ru bi bilo prejšnji ponedeljek kmalu prišlo do težke prometne nesreče, ki bi bila gotovo zahte- vala več človeških žrtev. V večernih urah je pri- peljal v to ulico voznik voz premoaga. Ker so od- povedale zavore, je voz zdrčal po strmi ulici na- vzdol ter z vso silo udaril v spodaj stoječo briv- nico, ki je pa bila k sreči prazna. Sunek je bil tako močan, da je voz brivnico enostavno razde- jal. Pri tem sta oba konja zadobila tako težke poškodbe, da so ju morali na mestu pobiti. Škodo cenijo na 1000 RM.

Poškodba. Pri skladenju travrz na Tenzu se je ponesrečil pomožni delavec Stanislav Pader iz Zalca pri Celju.

S strehe je padel. Pri popravljanju ostrešja in strehe na domobranski vojašnici v Mariboru je padel krovček Jernej Korošec. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer ga sedaj zdravijo.

Novi kuharski tečaji. V Celju, Šoštanj in na Teharjih so bili pred kratkim novi kuharski te- čaji, ki so bili vsi dobro obiskani.

V Mariboru smejo od sedaj branjevke in vsi ostali prodajalci sadja in ostale pri- delke samo na tehtanje. V to svrhu so zelo po- ostrili tržno nadzorstvo.

Požar. Dr. Kokošniku iz Maribora je v mari- borski okolici zgorela zidnica in vse ostalo go- spodarsko poslopje. Ogenj je zanetil otrok, ki se je igral z vžgalicami. Škoda je ocenjena na šest tisoč RM.

Misek POŠTNI PILOT

XVIII.

Ujetništvo.

Svetožrc in štrclj sta videla, da je vse upanje »šlo po vodi« in da sta na milost in ne- milost izročena Mišku. Brž sta se opremila s padalom.

»Zdaj sem pa sit tega zrakoplova,« je za- brundal štrclj.

Cez hip nato sta s Svetožrcem plavala s pa- daloma po ozračju in se bližala zemlji. Sveto- žrčeva krona je že padla kdo v kam.

Medtem ko sta oba razbojnika počasi poni- hovala po ozračju in bingljala na padalih, se je štrclj spomnil:

»Veš kaj, prijatelj, kar se mene tiče, se bom zatekel k Mišku po pomoč.«

»Pravi,« je dejal Svetožrc in pokazal zobe, »ta prelet fantalin!«

KULTURNI OBZORNIK

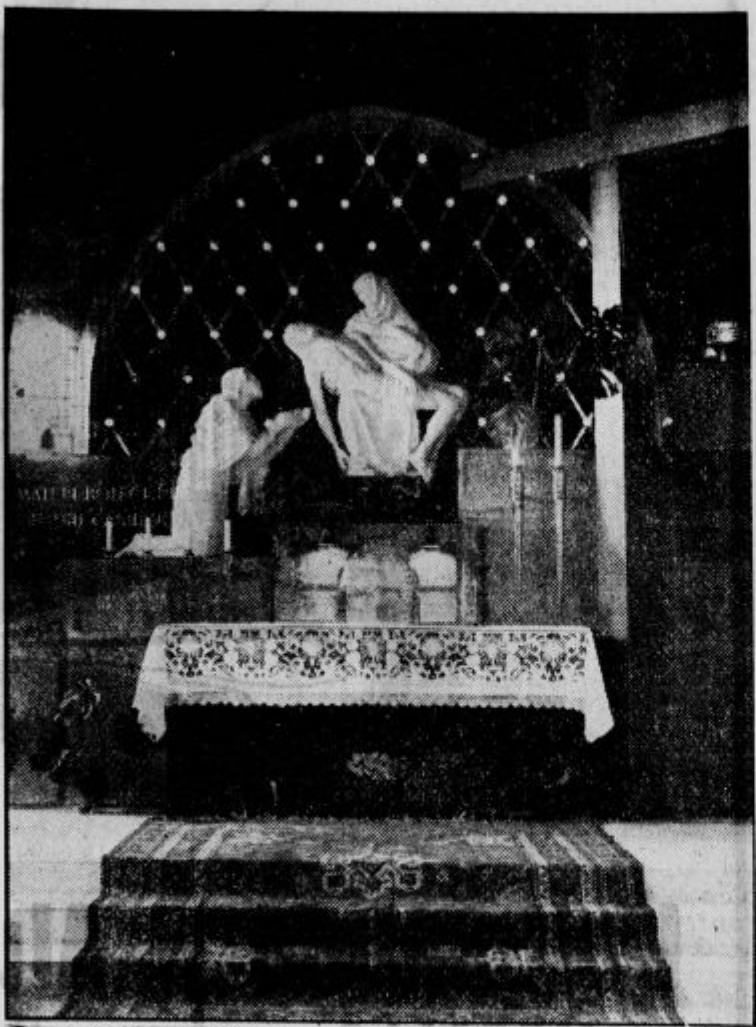
Novi oltar žalostne Matere božje pri sv. Krištofu

Po načrtih inž. arh. Glanza je bil te dni dovršen novi oltar v cerkvi sv. Krištofa. Oltar se nahaja v medprostorju stare in nove Plečnikove cerkve ter na ugoden način izpolnjuje slepo arhitektonsko steno na vzhodni strani.

Arhitektonski okvir je torej zaključna, vzhodna stena prehodnega cerkvenega prostora, predtrta od velikega ostroločnega okna. V ta prostor je vkomponiral arhitekt po ideji g. župnika Zakrajška oltar, ki naj simbolično prikaže češčenje Kalvarije po slovenski ženi. Nad smotno zgrajeno, lepo proporcionalno menzo se dviguje oltarna skupina, tesno in harmonično spojena z arhitekturo. Sestavljena je iz čisto arhitektonskega okvira, plastike in kovinskih detajlov. Na podiju, ki se stopničasto dviguje proti desni, se nad sredino menze nahaja Pietà, levo od nje kleči figura slovenske žene, ki dviguje roke k žalostni M. B., na desni zaključuje kompozicijo formalno in vsebinsko važni masivni, leseni križ, ki je vsajen ob menzi in sega do vrha prostora.

Arhitekt je svojo nalogo, ki je bila zelo težka, rešil z velikim razumevanjem in smislom. Stopničasti podstavek, ki prenese težino iz središča na desno, je skušal paralizirati z drugotnim gradivom križa, katerega je tudi prostorno zasakal v globino. Po drugi strani pa je ostro vertikalno omilil s postavitvijo plastične skupine, posebno s pozno klečečo ženo, kovinskega ozadja Pietà, kar je naposled še v celoti povezano v bočnem motivu okna.

Kipar Tine Kos je svojo plastiko iz umetnega kamna podredil arhitekturi. Pietà je pojmovana v tradicionalnem smislu in spominja po posameznih motivih na gotske predloge. Vendar je v izdelavi samostojno obdelana in predstavlja v novejšem delu T. Kosa napredek. Od obeh figur je Kristusovo telo obdelano v celoti in detajlih mnogo bolj prepričljivo, kakor podoba M. B., ki je nekam

medla in reliefna. Poudariti pa je seveda treba, da pri taki rešitvi soodgovarja tudi arhitektura ter seveda tudi format. Kompozicionalno in formalno lepo delo je podoba žene.

Oltar je kot harmonično delo arhitekta, kiparja in obrtniških mojstrov (kovinski deli: Br. Zmuc, kamnoseško delo A. Vodnik) v celoti prav dobro uspel. Naj služi kot primer zmožnosti in umetniškega smisla domačih umetnikov za vse prilike, kjer se cerkvena predstojništva s težavo odločijo za kvalitetno opravo v naših cerkvah.

Dr. S. Mikuz.

Marijan Lipovšek: Kresnice

Glasbena Matica ljubljanska je izdala med drugim tudi zgoraj navedeno zbornico delo docenta Glasbene akademije v Ljubljani, poznane glasbenika Marijana Lipovška: »Kresnice«. Kompozirane so na besedilo iz belokranjske folklore, iz obredja, kakršno se vrši po običaju na kresni večer, na Ivanje v Beli Krajini.

Kresnice predstavljajo skupina štirih ali več v belo obločenih žensk. Na glavi imajo pečico, ki je tako pomaknjena naprej, da zastira obraz. Spremlja jih piskač, ki igra na dvojiščal. Kresnice, ki jih v Beli Krajini imenujejo Kresnice, hodevajo na kresni večer in rano v jutro po belokranjskih selih in pred hišo zapojejo kresnico; pesem se pričneja in konča z obredno formulo: »Bog daj, Bog daj dobro večer — za večerom bole jutro! — Daj nam, Bože, dobro leto! — Nato sledi besedilo, ki je že večina porušeno in okrnjeno (kontaminacija obrednih in pripovednih pesmi). Ob sklepu, ko jih je gospodinja obdarovala (ponavadi darujejo jajce, novce, pogačo), zapojejo ustaljeno besedilo: »Lepa hvala na tem daru, — ki ga ste nam darovali! — Mi se od vas potočimo — in vas Bog izročimo. — Daroval vas Bog, Marija — z lepim zdravjem in veseljem. — Ko odidejo naprej, izpovedajo med potjo z globokim glasom, ki je poln svečane ekstaze, Kresnice se ob njihovem opremljenju ne sme nihče dotakniti ali jih žaliti; kdor bi se drznil, sta umre čez leto dni...»

Po etarom so se kresnice vračale od Ivanjskega kresa (kresni večer, kres na Ivanje, Senti-janžovo) preko polj in vinogradov ter tam popevale do rane zore, kakor so hodevale po selih ter izpovedale pred vsako hišo. Pesmi, ki jih pojejo, se imenujejo kresnice ali ladanke.

Spev kresnic predstavlja eno najstarejših pri-

mitivnih zvočnih ostalin. Izpoveda se v obliki dvo-glasne diafonije, ki se približuje primitivnemu kanonu. Ritem je koralnega značaja, melodija je uglasena v pristnem naravnem načinu, ki je podoban starocerkvenim tonom. Po vsaki odpeti vrstici zaigra piskač prosto iznajden pripev, ki ga od vrstice do vrstice variira.

Lipovškova stvaritev se ne opira na te ostaline, ampak je le na besedilo, ki se je v tem obredju ohranilo, po lastnem pojmovanju in zasnovanju prosto zgrajena skladba. Napisana je za štiri in deloma za večglasni mešani zbor. Skušaj pa skladatelj vendarle na svoji način doseči v celoti neke značilnosti ljudske glasbe; zlasti na peti strani »Me nimamo kada stati...«, se po predložkih in kvintah jasno odraža značaj primitivne ljudske glasbe, kakršno poznamo po vplivih z vzhodnega področja v naših krajih. Zanimiv je vložek za alt-solo. Skladatelj je povezal besedilo v glasbeno zaključno celoto, ki po zasnovi in po svojem izrazu temelji na dogajanju tega obredja. Tako se skladba v uvodu giblje v zelo mirnem tempu svečano. V naslednjem besedilu, ki ima značaj pripovedne pesmi, ji je dal avtor živahen tempo, melodija ima tudi bolj pripovedni poudarek. Tempo se vedno bolj zmanjšuje do »Dajte, dajte, darovajte...« ter se ponovno bolj dviga do živahnega »Lepa hvala na tem daru...«, nakar prehaja proti koncu skladba v zmernejšega in končuje tudi ob dinamičnem padanju, kakor pesem oddaljujočega se. Tudi celotna muzikalna gradba se opira na vsebino posameznih besedil, vendar skladatelj na drugi strani sledi bolj nujnosti glasbene izpeljave, ki poteka v doslednosti, pri čemer uporablja moderna tvojna sredstva. Posebno nekateri deli so lepo zgrajeni in nudijo izvajalcu možnost plastičnega muzikalnega poustvar-

Pet minut do dvanaestih! Palmer krčevito stiska prekrižane roke. Na čelu se mu leskeče pot. Sam sebe opozarja, naj bo miren in naj ne pokvari z nepremišljenostjo tako odločilnih trenutkov. Vedno bolj nemiren gleda proti vходу. Kaj še ne bo Woodovich izdal?

Le še tri minute manjka do dvanaestih! Tedaj prekriči kreščec visok glas trušč dvoran. Zopet stoji na vratih razburjen človek in vihti časopis.

»Posebna izdaja City Times«. To je eden izmed časopisov, ki je last Pacifickega trsta. Kakor val plane razburjenje od vohoda v dvorano. Kričanje je doseglo svoj višek. Se bolj noro, še bolj besno se ljudje ne morejo vesti. Palmer si misli: vsi so zbesneli, samo zato, da ne bi zamudili spraviti v žep lahko zasluženega dobička.

Ze stoji ob njem Hartinger, ki se je ves poten in zasopel prerinil skozi množico. V gneči sta mu odletela dva gumba s suknjice. Kljub temu pa je srečno prinesel do Palmerja sicer vso zmerčano, a vendar še celo posebno izdajo.

»Huje je, kakor v norišnici!« pravi ves vročičen.

Palmer vzame časopis in ga poravnja z roko. Ze se smeje naslovom: »Pacifiški trust krije Grillovo družbo! Čudna igra južne uniije Grill je imel skrivnostnega dvojnika, ki je že priznal!« Začuden strmi Palmer na naslovno stran. Časopis prinaša dve sliki: ena je Grillova, druga pa je posnetek njegovega dvojnika. Pod prvo je podpis: Zadnji posnetek znanega Grilla. Pod drugo pa: Frank Palmer, skrivnostni Grillov dvojnik. Slika sama dovolj jasno dokazuje izredno podobnost!

Hartinger se skloni h Grillovemu ušesu in zašepeta: »Kaj ni imenitno? Samo tisti, ki vas prav dobro ne pozna, lahko ugotovi, da sta obe priobčeni sliki vaši fotografiji!«

»Seveda,« pravi Palmer in se komaj premaga, da ne bi počil v smeh.

Vpliv bolezni na človekov značaj

Vpliv bolezni na človekov značaj je v prvi vrsti odvisen od njegovih živcev in duševne vrednosti ter razpoloženja. Duševno zdrav in normalen človek v bolezni izgublja potrpežljivost, Sploh do-biva bolnik mnogo napak. Potrpežljivi bolniki so zelo redki.

Poglejmo si najprej bolezni, ki jih dobe ljudje zaradi nepravilne prehrane: artritis, protin, sladkorna bolezen in debelitev. Pred boleznijo se vsi ti ljudje niso dosti ozirali na pravilno prehrano. Jedila so navadno uživali v preobilni meri. Debelejši ljudje so pojedli precej testenin, diabetiki pa sladkarij. Najrajši so jedli stvari, ki bi jih ne bili smeli. Kot žrtve svoje lahkomišelnosti so še nadalje živeli zelo neurejeno. Vsi ti ljudje zelo radi jemljejo najrazličnejša zdravila. Za nobeno ceno jih pa ne morete pregovoriti, da bi se držali predpisane hrane. Morda izdrže kakih 14 dni, nato se pa zopet vrnejo na jedi, ki jim škodijo. Zato so navadno vedno razdraženi. Nezadovoljni sami s seboj. Jeze se v prvi vrsti na zdravnike. Sprememba stanja nastopi šele potem, ko se bolniki sami prepričajo o resnem stanju, če jim zdravniki s števil-kami dokažejo, da se je zdravstveno stanje poslabšalo. N. pr. pri debelejših ljudeh, da so izgubili toliko in toliko kilogramov na težo, diabetiki pa, da izloča manj sladkorja. Človek, ki ga muči protin, dobi napade samo od časa do časa. Če ga nič ne boli, sploh ne misli na svojo bolezen in se obnaša kot popolnoma zdrav človek. To mu pa ravno škodi.

Tudi ljudje, ki bolujejo na srečo, ne čutijo posebnih težav. Bolečine nastopajo šele potem, ko se pojavijo srčni krči. Zdravniška nega bolnika zopet popravi. Bolniki te vrste so zdravniku navadno zelo hvaležni. Hvaležnost pa takoj izgine, ko se bolezen znova pojavi. Bolnika se loti vznemirjenost in navadno ne hodi več k prejšnjemu zdravniku, temveč si poišče novega. Dr. Flessinger, ki navaja vse te primere, sam pripoveduje, da je nekega takšnega bolnika zdravil 6 mesecev, nato ga je pa moral na njegovo stalno prošnjo poslati k drugemu zdravniku. Bolnik je zalem obiskal še vseh 50 drugih zdravnikov, ki so bili v mestu.

Ljudje, ki imajo bolno srce, imajo veliko prednost pred drugimi bolniki. Mnogokrat ozdra-

vijo, čeprav so bili že izgubili vsako upanje. Ko ozdravijo, so presrečni. Čutijo se kot prerajeni in pomlajeni na duhu in telesu.

Ljudje, ki trpe zaradi slabe prebave, so navadno prepričljivi. Pokret reformacije v XVI. stoletju sta povzročila: Luther, ki je imel dobro prebavo in je bil vedno veseljak, kakor to pričajo njegove zdravice, in Kalvin, ki je, sodeč po upadlem obrazu in visečih ustnicah, trpel bolečine v želodcu ter je zato postal pretirano občutljiv v sumničenju in sovraštvu. Nervozno, izživalno in zagrizeno knjigo je navadno napisal človek, ki je bolan na želodcu. Vesela, zdrava in življenja polna dela so navadno ustvarili ljudje, ki so vedno imeli prebavo v redu.

Drugačna je pa stvar z ljudmi, ki jih je sama narava zaznamovala. Neko grbasto dekle se je hvalilo napram svojim tovarišicam, da jo vsi opazujejo, če se pojavi na ulici. To je bilo res. Vsi so jo opazovali zaradi njene telesne napake. Ljudje s telesnimi hibi navadno mislijo, da so bolj zanimivi in privlačni in tudi bolj lepi. Grbavci so navadno zakrknjeni in sovražijo vse ljudi. V vsakem primeru se razvija pri njih samoljublje sorazmerno z višino telesne napake ter sebe smatrajo za pametnejše in duhovitejše od vseh drugih in to v tolikšni meri, da so pogosto napram vsemu ravnodušni. Zdravniki so ugotovili, da se ljudje, ki so od narave pohabljeni, smatrajo za toliko močnejše in več vredne, za kolikor so bolj pohabljeni od drugih. Zato jim je samoljublje v veliko uteho ter jih spominja na besede evanželja, ki pravijo »Zadnji bo prvi. Oni pa tega ne morejo doseči šele na drugem svetu, temveč že tu na zemlji. Vsi grbavci seveda niso takšni. Med njimi je tudi dosti slajšnih ljudi, katerih duševna bistri-na se zadovoljuje samo s tem, da s fino ironijo in brez zlobe, ob ugodni priliki, zadajajo svoje udarce.

Mnoge dolgotrajne bolezni lahko popolnoma spremenijo človekov značaj. Če je vesel in brez-brižen človek zaradi bolezni dalje časa privezan na posteljo, lahko v njegovem napram nastopi velika sprememba ter je po ozdravitvi čisto drugačen človek. Takšne spremembe pa najbolj pogosto nastopajo pri mlajših ljudeh.

Oven pokvaril kolesarsko tekmo

V bližini Kopenhagna so bile v zadnjem času velike kolesarske tekme, za katere je vladalo tako med športniki, kakor tudi med občinstvom veliko zanimanje. Ko so se kolesarji podili skozi neko vas, so rdeče majice tako razdražile velikega vsakega ovna, da se je besen zakadil med vozače. Ti so ga opazili šele potem, ko se je znašel med njimi in pričel s svojimi rogovi kriliti na vse strani. Na mestu so popadali skoraj vsi kolesarji s koles. Nekateri so zadobili tudi lažje poškodbe, nekatere je pa razbesneli oven celo tekoče ranil. Tako oven ni samo pokvaril kolesarske tekme, temveč je kolesarjem pripravil tudi neprijetno presenečenje.

Šolska reforma v Franciji

Francoski uradni list je objavil več zakon-skih naredb, s katerimi je francoska vlada uved-la več reform v svojem šolstvu. Reforme se na-najšajo tako na ljudske kakor tudi srednje šole. Učenci ljudskih šol lahko zapuste po teh reformah šolo s 14. letom ali pa s 11. letom lahko vstopijo v kako srednjo šolo. Učni načrt so skrajšali, sa-mo, da bi na ta način dobili več ur za športno udejstvovanje mladine. Deklice so v šoli popol-noma izenačene z dečki ter lahko polagajo iste izpite kakor oni. Pri tem se pa seveda morajo učiti tudi predmetov, ki so posebej določeni za dekleta. Nova francoska šolska reforma uvaja zo-pet sprejemne izpite za vstop v srednjo šolo. Tudi pouk v teh šolah ne bo več brezplačen. Učni na-črt je postavljen na klasično podlago ter je fran-coska vlada zopet uvedla latinščino kot obvezen predmet, grščina je pa v štirih razredih prostovoljni predmet. V realnih oddelkih si učenci lahko

janja. Predstavlja pa skladba precejšnje tehnične težave, zlasti v intonačnem oziru ter po svoji gradnji tudi v muzikalnem pogledu.

Kresnice obsegajo osem lepo natisnjenih stra-ni; to dolgo skladbo bi zmogli le večji in boljše mešani zbori. Pri izvedbi bi morda skladatelj sam takoj spoznal, kje so zbornski šibkejši postavljeno mesta in česa bi se bilo ogibati, kar ni tako do-bro za zvok zbora. Drugače pa Lipovškove »Kres-nice« predstavljajo delo, ki zasluži čimprejše izvedbo na koncertnem odru. Hvalevredno je tudi za Glasbeno Matico, ki taka dela izdaja kljub ča-som, ki ji ne obetajo finančnega dobička, pač pa pomenijo doprinos k glasbeni kulturi. Tembolj pa zavod ob takih prilikah poudari svoj pravi pomen in svojo voljo.

namesto latinščine in grščine izberejo kak mode-ren jezik. Gospodarski oddelki srednjih šol pred-vidujejo štiriletno učno dobo, tehnični pa triletno.

Posebno pozornost je francoska vlada posve-tila pri izdaji nove šolske reforme risanju, zbor-nemu petju in ročnemu delu ter športnemu ude-levstvanju. Tudi učenju živih jezikov. Učenci lahko izbirajo med nemščino in angleščino. V srednjih šolah za deklice je obvezen tudi pouk v glashi, domačem gospodarstvu, higieni in negi dojenčkov ter otrok.

Zvišanje glavnice Hrv. deželne banke. Hrvat-ska deželna banka (prej Jugoslovanska banka) je na običnem zboru svojih delničarjev sklenila zvi-šati glavnico od 50 na 100 milj. kun. Pri zvi-šanju glavnice bo udeležena v največji meri Dres-dner Bank, dokim ostane udeležba praške Živno-stenske banke neizpremenjena.

Iz Hrvatske

»Hrvatski Narode«, glavno glasilo ustaškega pokreta objavlja daljše poročilo o stanju hrvat-skega delavstva v Nemčiji in poudarja, da se vsem delavcem v Nemčiji dobijo godi. Samo v Kruppovih veleobratih je zaposlenih nad 10.000 hrvaških de-lavcev. Za svoj življenj v Nemčiji skrbijo tudi domo-vina ter bo zanje pričel v kratkem izhajati tednik »Hrvatska domovina«.

Povezanost hrvatske in nemške mladine. V za-grebški Delavski zbornici je bilo te dni zborovanje hrvatske delovne mladine. Zborovanja se je udele-žilo tudi več ministrov ter zastopstvo nemškega po-slanstva in nemške armade. Vsi govorniki so v svojih izjavah poudarjali neločljivo povezanost hrvatske in nemške mladine, ki se skupno borita za novi red in novo življenje.

Enakopravnost nemških in hrvatskih delavcev. Po zadnjem sporazumu, ki sta ga podpisala nemško poslanstvo v Zagrebu in hrvatska vlada, so nemški delavci na Hrvatskem v vsem enakopravni hrvat-skemu delavstvu.

Hrvatska narodnostna skupina na Madžar-skem. Glasilo hrvatske narodnostne skupine na Ma-džarskem »Novinske Jednote« poziva vse Hrvate, ki žive pod Madžarsko, da naj pristopijo k Hrvat-ski narodni stranki, ki jo vodi prof. dr. Emanuel Böhm.

Tovarna za izdelovanje nogavic znamke »Ključ« znova obratuje. Znanja sarajevska tovarna za izdelovanje nogavic znamke »Ključ«, ki je mo-rala svoji obrat v vojnem času ustaviti, je pod ko-misaričnim vodstvom pričela znova obratovati ter je že sprejela 50 delavcev.

Palmer odhaja iz borzne dvorane. Gabi se mu besna množica. Navdaja ga groza nad lastno zma-go. Nikdar ne bo mogel pozabiti prizorov, ki jih je narekovala brezmejna lakomnost. Radovedneži se gnetejo okrog njega in ga spremljajo proti izhodu, prav do ceste. Palmer tega niti ne zaznaja. Ne da bi mislil, koraka po cesti in zmerja samega sebe. »Se-daj si postal navaden slepar. Da! Toda ne po lastni krivdi. Vse to mu je nadrobil etari Rackley! Pa tudi Grill, ki je pustil kar vse skupaj na cedilu. Kaj mu je ostalo drugega, kakor prevzeti vsiljeno vlogo in reševati zavoženo zadevo. Končno bi tudi on lahko brez sledu izginil. Toda tega ni smel do-pustiti, sicer bi Rackley pospravil ves plen.

V tem trenutku ga zmoti Hartinger. Odvede ga do avtomobila.

»Willmer bo stal še tukaj, gospod Grill! Sicer so pa pravkar izšli vsi opoldnevnik. Večina po-trjuje novice posebnih izdaj. Samo Rackleyovo ča-sopisje molči. Niti ne oporeka ne. Vse kaže, da je bil Rackley pošteno presenečen in...»

»Molčite, prosim!« pravi Palmer in se vrže v avto.

Hartinger okleva: »Ali naj vas spremljam?« »Ostanite tukaj... Saj se bova videla jutri... Naprej! Peljite me dobro uro malo naokrog! Ka-morkoli! Potem pa domov!«

Palmer je zaprl oči in skušal preboleti potrtost, ki ga je prevzela. Vsi ti besni dnevi so bili zgra-jeni na samih lažeh. In zaradi teh laži so čez noč tisoči obogateli, drugi tisoči pa izgubili zadnje prihranke. Za vse te tisoče je končno popolnoma vseeno, ali je kdaj v resnici nastopil Grillov dvojnik ali ne. Važno je le, da je odločil bitko na borzi in s tem njihovo usodo.

Palmer premišljuje in kadil cigarete. Ob ogorku prižiga vedno nove in se niti najmanj ne men, kje ga vozi šofer. Začuden pogleda, ko ga vpraša šofer: »Ura je minila, gospod Grill!« Palmer še noče domov. Zato zapove: »Vozite še eno uro, potem pa domov!«

Dolarske hijene

»Ali ste se že pogovorili z Western banko?« vpraša Hartinger.

Palmer pokima: »Do dvanaestih moramo do-seči štiri tečaj, vsaj približno!«

Hartinger pogleda na uro: »Osem minut do dvanaestih!« Prestašen vzklík: »To ne bo mo-gče...«

»Le potrpite, Hartinger.«

Cerjav je Palmer na zunaj popolnoma miren, ima vendar občutek, da se mu bo vsak čas stem-nilo pred očmi. Strah ga prevzema prav zadnji trenutek. Čuti, kako se mu hočejo tresti roke. Vse skupaj si je zamišljal bolj lahko. Nikdar ni mislil, da bi vse to moglo njega tako prevzeti, čeprav ne gre za njegov denar. Neprestano opazuje uro in transparentno tečajnico. Ali bo Wood ujel nekaj minut pred dvanaestjo? Ali bodo časopis njegovega trsta prišli še pravočasno na borzo?

Sedem minut do dvanaestih. Grillova družba je dosegla 49, rudniki v Coloradu 42. Še sedem minut! Ta kratki čas se zdi Palmerju prava več-nost. Nekdo je poklical Hartingerja. Kmalu nato se prikaže prvi ravnatelj, govori nekaj s Palmer-jem, ki mu kima. Palmer nato glasno reče, da razumejo vsi, ki stoje v bližini: »V kratkem zač-nejo, Willmer... Kdorkoli ponudi, vse takoj ku-pite!«

Ravnatelj Willmer začuden obstane in pogleda ostro Palmerja, češ, saj nimamo niti denarja, niti kredita, da bi mogli kupovati. Palmer ga mirno in ostro gleda in s tem opozori na to, kar hoče doseči. Ljudje naj mislijo, da je že doslej prav previdno nakupoval svoje delnice in da jih bo sedaj skušal pokupiti vse. To bo podžgalo tudi vse druge. Hoteli bodo hitro zaslužiti in z nestrp-nim povpraševanjem sami gnali tečaj v višino.

Boji v severnem pragozdu

Vojni poročevalci graške »Iagespost« popiše izreden način bojevanja v severnem pragozdu v puščobni deželi Karelje, ki je prepolna močvirij in gozdov. Tudi tu gori — pravi dopisnik — je moral nemški pešec in nemško vodstvo v neverjetno zagrizenih bojih načeti obrambni sistem Sovjetov. Več kot 80.000 prisilnih delavcev je več kot eno leto v pragozdovih Karelje gradilo bunkerje in trdnjavske naprave. Proti tem se morajo Nemci sedaj vojskovati. Toda to je del boja na severni fronti. Napadalci se morajo v deželi brez potov boriti z gozdom, z močvirjem in z neprestanimi obupnimi protisunki sovjetskih čet. V boljševiski državi niso ljudje nikdar nič pomenili. Tudi sedaj jih politični komisariji ne prenašajo gonijo proti nemškim postojankam. Smrt pred očmi se čisto bori do zadnje sekunde, dokler jih nemške strojniace, pištole in ročne granate ne pobijejo.

Dopisnik pravi, da v tej strahotni deželi ni mogoče uporabljati težkega orožja. Proti bunkerjem ni mogoče uporabljati topov, tudi ne malih topov za pehotne napade. V tem divjem pragozdu niti težke strojniace ne najdejo pravega razmaha. Tako je vsak boj prav za prav borba moča z močjem, je boj proti zasledam in zvijačam. Strelci z dreves obvladajo ozke prehode pragozda in so nevidni v zelenem vejevju. Pred svojimi bunkerji so Sovjeti gozd požgali. Nemški napadalci se morajo razkropiti v male oddelke, v kompanije in bataljone in se boriti z boljševiskimi strojnici in metalci granat. V teh bojnih dneh je tudi vsak mož postal del divjine. Pred tedni — pravi dopisnik — bi se brez moči izgubil v močvirnih gozdovih. Toda sedaj se že spoznajo in se tudi znajo orientirati. Na bojno ozemlje so se navadili. Daleč za sovražne črte prodirajo patrulje. Čez dan opazujejo in ugotavljajo položaj baterij in utrdb, kar seveda od njih zahteva veliko sposobnosti in samoodpovedi. Postal so gozdni tekači kakor Finci. Več kilometrov globoko prodirajo in s svojimi oddajniki postajami javljajo svoje ugotovitve nemškemu poveljstvu. Večkrat so v smrtni nevarnosti, ako psi, ki jih imajo Sovjetske čete, zasledijo njihovo pot, in kadar se je treba zopet prebiti nazaj k lastni četi. Na tej fronti, končuje dopisnik, v tem zelenem peklju Karelje je nemški vojak prestal največjo preizkušnjo, težjo, kakor na katerikoli drugem bojišču. Zaupanje v vodstvo in njegovo lastno hrabrost pa mu daje zaupanje, da bo tudi ta boj zmagovito izvojevan.

LJUBLJANSKI KINEMATOGRAFI

Predstave ob 16., 18. in 20. uri

Največji umetniki filmskega platna Armando Falconi, Laura Solari, Maurizio D'Amico in Donizetti jeve nesmrtno melodije v velofilmu

DON PASQUALE

Predstave ob nedeljah tudi ob 10.30 in 14. uri

KINO MATICA - TEL. 22-41

ALIDA VALLI in CARLO LOMBARDI v razkošnem ljubavnem filmu

Prva, ki jo srečaš

Spletke in ljubavne intrige na bivšem francoskem kraljevem dvoru

KINO SLOGA - TEL. 27-30

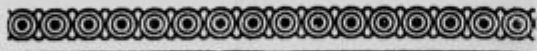
Monumentalno filmsko delo po rom. T. Grossija

Marco Visconti

Odlomki iz talinske knjige o srednjem veku.

Carlo Ninchi, Mariella Lotti, Roberto Villa in dr.

KINO UNION - TEL. 22-21

N

»DOMOLJUBA« »SLOVENCA«
»SLOV.DOM« »BOGOLJUBA«

LAHKO NAROČATE ALI PLAČATE V NAŠI PODRUŽNICI V

I

LOVEM MESTU

CORA

TORINO • 1835

AMARO CORA

col selz: ottimo aperitivo
liscio: efficace digestivo

s sodavico: najboljši aperitiv — sam, brez sodavice: zelo učinkujoč za dobro prebavo

Naročite „Slovenčev koledar“!

Mali oglasi

Šivalni stroji

Šivalni stroj

»Singers«, dobro ohranjen, ugodno prodam. — Jenko, Resljeva 3/II.

Kolesa

Kolesarji!

Vaše kolo bo zopet novo, če Vam ga lakira tvrdka Leopold Sušteršič, Ljubljana, Frankopanska cesta 21 v svoji moderni električni peči.

Stanovanja

Jstejo:

Enosobno stanovanje

v Ljubljani išče solidna stranka brez otrok. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Vestem« št. 11.074.

Kupimo

Sveže gobe in lisičke za vlaganje kupuje večje količine trgovina Čuček, Sv. Petra cesta 13.

Suhe gobe

prodaja po najvišji ceni v trgovini Čuček, Sv. Petra št. 13, telefon 31-85.

Kupujem

vse vrste cunj, šiviljske, krojaške odrezke, vreče po najvišjih cenah. Alojz Grebena, Vošnjakova ulica št. 4, telefon 34-26.

Krmilni oves

zdrav, večjo količino kupimo. Ponudbe z vzorci poslati tovarni za klev v Ljubljani, Smartinska cesta 50. (k)

Filatelija

Filatelisti!

Redne hrvatske novitete 15% nad nominalno, evropske novitete najceneje, Jol albume, album Slovenije, nudi Filatelija Modrijan, Miklošičeva c. 34. Tel. 20-37.

Razno

Monograme za robce

in perilo, gumbe, gumbice, entel, ažur, predtisk izvršimo takoj. Tamburina nje oblek, vezanje perila.

Matek & Mikeš

Ljubljana, Frančiškanska ulica nasproti hotela Union

»Negnil«

proti gnilobi krompirja itd. Pol kg zadostuje za 1500 kg. Velja 18.50 lir. Trgovci znaten popust! Inž. Prezelj, Ljubljana, Wolfova 3, tel. 34-73.

Prodamo

Antične dragocenosti

preproge, slike itd. Vam zanesljivo prodaja v komisijski prodaji »Umetnost«, Kolodvorska ulica št. 30, Ljubljana. (1)

L'alluminio METALLO DEL SECOLO

L'alluminio, puro e nelle sue leghe, ha offerto all'industria una delle più sorprendenti formule di progresso - ha contribuito in misura decisiva alla soluzione dei problemi tecnici più caratteristici del nostro secolo: velocità e potenza - ha svincolato l'Italia dai ceppi di una importazione che frenava lo slancio produttivo di un popolo fra i più geniali e tenaci.

Aluminij KOVINA NAŠEGA STOLETJA

Aluminij, čist in v raznih spojinah, je dal industriji najpresenetljivejši obrazec za napredek, je odločilno posegel v reševanje najznačilnejših nalog v tehniki našega veka: brzine in zmoglosti — je rešil Italijo suženjskih vezi uvoza, ki so zavirale delavni razmah naroda, ki je med najgenijalnejšimi in najbolj žilavimi na svetu.

Alluminio-Aluminij

METALLO DEL DOMINIO • GOSPODUJOČA KOVINA

E COMPLETAMENTE ITALIANO • JE POPOLNOMA ITALIJANSKA

Inserirajte v „Slovincu“!

Globoko užalošeni javljamo, da nas je za vedno zapustil naš predobri, nepozabni soprog, oče, brat, zet, svak in stric, gospod

ing. Avrelj Kobal

višji tehn. svetnik,

šef. tehn. razdelka okrajnega glavarstva v Ljubljani

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto 13. septembra ob pol štirih popoldne z Zal, kapelice sv. Petra, k Sv. Križu. Ljubljana, dne 12. septembra 1941.

Globoko žaljuči:

Marija roj. Noč, soproga; Boris, sin; dr. Rudolf, Viljem, dr. Ivan, dr. Alojzij, bratje — in ostalo sorodstvo.

Ko se je poslavljalo poletje, nas je zapustila za vedno naša ljubljena, nepozabna sestra, sestrčina, teta in svakinja, gospa

Pavla Drol roj. Rupert

vdova po višjem davčnem upravitelju

Izdihnila je svojo blago dušo, spravljena z Bogom, danes ob 11 dopoldne.

Drago pokojnico spremimo na zadnji poti na pokopališče k Sv. Križu v soboto, dne 13. septembra ob 5 popoldne iz hiše žalosti, Vrhovčeva ulica št. 12.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v cerkvi sv. Petra v četrtek, dne 18. septembra ob pol osmih zjutraj.

Ljubljana, Zagreb, dne 11. septembra 1941.

Zaljuči ostali.

Umrli nam je naša skrbna, dobra soproga, mama, hči in sestra, gospa

Toni Dereani roj. Belec

soproga borznega senzala

Pogreb drage pokojnice bo v nedeljo, dne 14. septembra ob 4 popoldne z Zal, kapelice sv. Petra, k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 12. septembra 1941.

Zaljuči ostali:

Rado Dereani, soprog; Jakec, sinček — in ostalo sorodstvo.

Za vedno je zatisnil svoje blage oči najin ljubeči in iskreno ljubljani brat, stric itd., gospod

Josip Juh

fin. rač. inspektor v pok.

Njegovo truplo bo položeno v grob v soboto 13. t. m. ob 16 iz kapelice sv. Antona na Zalah na pokopališče pri Sv. Križu, njegova blaga duša pa naj uživa večno nebeško veselje.

Ljubljana, dne 12. septembra 1941.

Zaljuči: Avgust, brat; Ana, sestra in vse ostalo sorodstvo.